

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929.

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 16. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KULFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Dr. Ramasetter Robert

Budapest

Disztér 2 11 e 8

A béke és a munka jegyében

Írta: Dr. Fischer József,
a Zsidó Párt erdélyi tartományi elnöke

A Zsidó Párt önálló listája a zsidóság békeakarását és alkotó vágyát fejezi ki. A romániai zsidóság békét akar befelé a zsidóság körében és kifelé az itt élő összes népekkel és pártokkal.

Amikor az önálló zsidó listát letették, nem indultunk harcba sem a kormány, sem a többségi vagy kisebbségi pártok ellen. A mi célunk a zsidóság jogainak kivívása és a Zsidó Párt, amely ennek érdekében küzd, nem a bellum omnium contra omnes jelszavával indul ki, hanem a konstruktív együttműködés lehetőségeit keresi.

Öfélése trónralépte óta nyilvánvaló volt, hogy Románia jövő politikájának tenyere nem maradhat többé azon ádáz pártküzdelem, amely egy évtized óta emésztli az ország erejét. Kétségtelenné vált, hogy egy erős és megfelelőbb helyzetben akarát új irányt ad az ország fejlődésének és politikai alakulásának.

Nyugati államokban a pártok kialakulását gazdasági érdekek, vagy ideológiai törekvések határozzák meg. A pártoknak ez a rétegződése kizárja az egyik, vagy másik párt túlsúlyát, de kizárja a pártoknak a politikai életben való meteorszerű megjelenését és eltűnését is. A pártok harcában bizonyos fokú kiegyensúlyozottság áll be, amely a legszélső véleletektől tekintve, szükségszerűen a különböző gazdasági és ideológiai szempontoknak egy konstruktív koalícióban való egyesülését idézi elő. Ez a kiegyensúlyozottság a garanciája a valódi parlamentarizmusnak, mert kizárja a pártiktaturát, hatékonyvá teszi a közéleti faktorok ellenőrzését s megközelíthetővé a közélet politikálásának ideálját.

Nem kételkedem abban hogy a fejlődés útja Romániában is ide vezet. Mindenestre előrelátható azonban hogy ez a pártok közötti súlyos harcok árán fog megvalósulni.

A zsidóságnak eminens érdeke, hogy a pártok közötti erőviszonyok kiegyensúlyozásáért meginduló harcban megőrizze semlegességét. Ez meg fogja óvni a zsidóságot a hatalomért küzdő pártok bármelyikének ellenszerevével, amit elkerülhetetlenül magára vonna, ha ebben a küzdelemben egyik, vagy másik párt oldalára állna. Ez a semlegesség a legfőbb biztosítéka annak, hogy bármelyik párt is kerül hatalomra, a zsidóság a maga jogos követeléseit mindig és mindenkiel szemben szabadon fogja igényelhetni anélkül, hogy egyoldalú állásfoglalással felidézett ellenszerevet kelljen leküzdenie. Ha pedig a fejlődés egy távolabbi fokán a pártok koalíciója létre fog jönni, a zsidóság éppúgy joggal szállhat sikra a maga követeléseit, mert a pártok koalíciójában egyetlen ellenfele sem lesz.

De túl ezen a semlegességen, amely meg látásom szerint az adott viszonyok között egyedül felel meg a zsidóság érdekeinek, az önálló lista mellett szól az is, hogy az államodon a parlamentbe kerülő zsidó képviselők teljesen függetlenül, minden tényleg és morális megkötöttség nélkül tudnak fellépni, valahányszor a zsidó érde-

kek védelméről, jogos igények kiharcolásáról van szó.

Ezért keressük a békét a kormánnyal és kiküszöböljük a harcot a román és a kisebbségi pártokkal szemben.

Am befelé, magunk között, még egy fölötte nyomós indokunk volt, amely az önálló zsidó listát tette szükségessé. Eddig valahányszor a zsidóság képviselése került szóba, mintha csak a földből bujtak volna elő gomba módra azok a szervezetek, amelyek a hatóságok felé és más irányban a képviseletre való jogosultságot maguknak vindikálták. Az egyik részen a provinciák zsidó képviselői, a másik oldalon az UER és ezen kívül még egy

csofómó testület kezdte meg a licitálást — rendszerint lefelé. A csatolt területek képviselői voltak a maximalisták, a többiek a mérsékeltek, le a minimálisok. Semmi sem volt könnyebb ebben a helyzetben, mint kitérni a legminimálisabb igények teljesítése elől is. Életérdeke volt tehát a zsidóságnak egy olyan szerv megteremtése, amely az összes zsidó rétegeket és törekvéseket képviselve, indokoltan vindikálhatja magának a zsidó érdekek képviseletének jogát azon szavazatok alapján, amelyeket a választás rendjén el fog nyerni.

Nem gondolok arra, hogy ezzel az erőpróbával más szervezeteket lehengereljünk. Csak mindenkit a maga helyére akarunk állítani. Hiszen csak most adtuk tanujelét annak, hogy az UER-rel, amely anyai méltatlan és igen gyakran rosszhiszemű támadásban részesített bennünket, kerestük a békét. Békejobbunkat még

mindig nem vontuk vissza. Rajtunk sohasem fog mulni a száz százalékos egység. Mert mi, akik békét keresünk kifelé, tartós és alkotó békét akarunk befelé is. Nem zárunk ki a béke köréből senkit. Világfelfogásra és minden más árnyalatra való tekintet nélkül keblére ölel a Zsidó Párt minden zsidót, aki jogainak és törekvéseinek ezen párt erejével akar érvényt szerezni.

Es dolgozni akarunk. A zsidóság súlyos gazdasági, szociális és kulturális válságon megy keresztül. Lázasan ver a minden oldalról megtámadott szív: minden zsidó teljes odaadására van szükség, hogy normalizáljuk a szervezet működését, egészséges tegyük a biztosságot mármár veszélyben levő egzsztenciáját.

Az önálló zsidó lista ha nem is csodáir, de mindenesetre hathatós gyógyszer a beteg szervezet helyreállítására. Mert a béke és a munka lehetőségeit teremti meg.

Maniu drámai levele Vajdához

A liberális vezetők nem akarnak korteskedni a kormánnyal

Maniu Gyula elhatározásának megmásítására kéri Vajdát

Bucuresti-Bukarest, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adeverul és általában az egész bukaresti demokráta sajtó ironikus hangon emlékezik meg a kormány választási kartell-tárgyalásairól és jelölő listáinak összetételéről. A lapok rámutatnak arra, hogy a kormány képviselőjelöltjei a liberálisokon kívül csaknem teljes egészében fripturistákból és az utóbbi időben gomba módra elszaporodott iorgistákból tevődnek össze. Az olyan megyékben, ahol az elmúlt választásokon Iorga nem tudott jelölő listát benyújtani párhívek hiánya miatt, most sok ezer tagból álló „iorgista” szervezet jelentkezik és követeli jogait.

A liberális korifeusok nem hajlandók korteskedni

Az Adeverul szerint a liberális párttal kötött választási paktum nem jelent a kormány számára olyan nagy választási hozadékot, mint ahogyan azt hinni lehetett volna. A liberális megyei tagozatok vezetői ugyanis egyáltalán nincsenek elragadtatva a kormánnyal kötött kartelltől, amely csak a tagozati elnököknek adja meg a parlamentbe való bejutás lehetőségét. Ezért aztán a liberális vezetők nem vesznek részt a választási propagandában, mert sem pénz, sem fáradságot nem akarnak áldozni arra, hogy „a iorgistákat segítsék a parlamentbe”.

Ismeretlen emberek a kormánylistán

Bucuresti-Bukarest, május 16. A kormány közölte a vármegyei prefektusokkal a kormánylisták összes jelöltjeinek nevét és utasította a prefektusokat, hogy gondoskodjanak a listák kitöltéséről. A prefektusok ugyanis a kormányhoz beküldött jelentéseikben arról számoltak be, hogy a listák késedelmes összeállítása jelentős előnyhöz juttatja a teljes erővel agitáló ellenzéki pártokat. A prefektusok azt is kifogásolták, hogy a közpon által megállapított jelöltek nagyrésze teljesen ismeretlen a megyékben, ami a propaganda rovására van.

Bucuresti-Bukarest, május 16. A központi választási bizottság a képviselőválasztásra május 21-ben, a szenátor-

választásra pedig május 24-ben állapította meg a listák benyújtásának végleges terminusát.

Stere paktuma

Bucuresti-Bukarest, május 16. Stere demokráta parasztpártjának sikerült választási kartell kötni a következő csoportokkal: Florescu volt liberális igazságügyminiszter Omul Liber frakciója, a jelölőlistájadonosok szövetsége, a kamatellenes liga, a Sfatul Negustoresc, a nem-

Maniu Gyula válasza Vajda Sándor levelére

„Kedves Barátom! Mély megindulással olvastam leveledet, amelyben arról tudatsz, hogy jelölésedtől visszalépsz. Teljesen megértem lelki állapotodat és azon érzelmeket, amelyek Téged ezekben a pillanatokban ellepnék a mai borzalmas vergődésben. Te Töled, aki 40 év óta töretlen energiával és hűbőzés nélkül állottál a román nemzeti mozgalom élén, az idegen uralom alatt dacos és legyőzhetetlen harcos voltál, az egyesült Romániában nagy hazafi, csodálatraméltó szervező és nemzedek lelkes irányítója. A román ügynek bel- és külföldön páratlan védője, örökké a nemzeti ideál szolgálatában. Magától értetődik, hogy én, a Te barátod és társad ugyanilyen érzelmekkel vagyok eltelve. Ugyanabból a törzsből származva, ugyanabban a szellemben nevelkedve teljesen érzem és osztom felháborodásodat.

Megértem teljesen a fájdalmat akkor, amidőn látod kell, hogy egyikét a Te legfényesebb műveidnek, a közigazgatási törvényt, amely arra volt hivatva, hogy biztos alapokra fektesse az állam életét és a helyi közületek gazdálkodását, ma guny tárgyát képezi cinikus és meggyőződés nélküli epigónok részéről.

A kormány kompromittálja a parlamentarizmust

A Jorga-kormány első napjától fogva, amely meglepésszerűen a parlamentáris tradíciók és az alkotmányos szokások tekintetbe vétele nélkül jutott az ország élére, Veled teljes összhangban megállapítottam, hogy az ország kormányát egy olyan kabinet vette kezébe, amelynek minden érdeke és minden törekvése arra fog irányulni, hogy kompromittálja a parlamentarizmust és Romániába a diktatori kormányzás rendszerét vezesse be. Ama tények következtében, amelyek azóta lejártszódtak és ama aktusok folytán, amelyek azóta történtek, meg van a szo-

zeti radikális párt és a hadikárosultak szövetsége.

Jorga miniszterelnök az Akadémia tegnapi ülésén kijelentette több barátjának, hogy a közigazgatási törvényre vonatkozó ismeretes dekrétum szerzője nem Argetoianu, hanem ő és ő maga kérte Argetoianut, hogy a kifogásolt indoklással terjessze a dekrétumot az uralkodó elé. Kéri tehát, hogy őt támadják emiatt és ne Argetoianut.

Maniu Gyula válasza Vajda Sándor levelére

moru elégtélem, hogy teljesen igazam volt.

A közigazgatási törvény

Meg vagyok győződve Veled együtt, hogy ez a kormány nem fog meghátrálni semmiféle intézkedéstől, hogy a nemzet akaratának szabad megnyilvánulását meg akadályozza. Megértettem én is, hogy a közigazgatási törvény alkotmányellenes dekrétummal való felfüggesztése is ezt a célt szolgálja.

„Megértem, hogy illegálisnak tartod a választásokat”

Megértem motivumaidat, amelyek arra indítanak, hogy illegálisnak tekintsed a választásokat, amelyeket olyan kormány vezet le, amely az alkotmány fundamentális szabályait megszegi és kénye-kedve szerint rendezkedik be az országban. De amikor a nemzeti örökség van veszélyben, nem mondhatunk le az összes lehetséges törvényes eszközök felhasználásáról, hogy azt méltósággal végső reményünkig megvédelmezzük.

„Nem nélkülözhetünk”

Ebben a harcban, amely a győzelembe vetett rendíthetetlen hittel kezdődött meg, de amelynek következményei beláthatatlanok, nem nélkülözhetünk Téged. Nem nélkülözhetjük a Te fényes képességeidet, a Te meleg szívedet, tapasztalataidat és kimeríthetetlen energiádat. Nem hiányozhat a sereg éléről Vajda-Voevod Sándor, aki 40 éve, minden viharban a harcok és vezetők bátorítója és lelkesítője volt.

Maniu Gyula

— Villamoskarambol Budapesten. Budapestről jelentik: Ma reggel a nyugati pályaudvar közelében egy 8-as és egy 46-os villamos összeütköztek. Két súlyos sebesültet, egy manikűrösnököt és a cseh-szlovák követség egyik tisztviselőjét, beszállították a Rókus-kórházba.

Ha azt akarja,

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul telje-
sítse kötelességét

Írjessé
Pontosan előfizetését!

Jack Diamondot hazájában nem tekintik banditának csupán tehetséges és sikeres üzletembernek

Száz és száz „racketeer“ él Amerikában

Newyork, május 16. Az európai újság-olvasó azóta ismeri Jack Diamond nevét, amióta a hamburgi hatóságok letartóztatták és visszatoloncolták Amerikába, ahonnan nagy ellenfele, Al Capone boszúja elől szökött meg. Az már kevésbé ismeres Európában, hogy az amerikai közvélemény a német hatóságoknak ezt az intézkedését nagy megütközéssel fogadta, mert Diamond a hazájában nem megy banditaszámba, hanem egyszerűen tehetséges és sikeres üzletembernek tekintik s mint ilyen egyenesen népszerű.

Európában két nagy racketeert ismernek, Capone-t és Diamondot. Az első a chicagói alvilág koronázatlan királya, míg Diamond körülbelül hasonló szerepet tölt be Newyorkban. Rajtuk kívül azonban száz és száz racketeer él és működik Amerikában, akik azonban kevésbé ismertek.

A racket, aminek csak nagyon szabad fordítása a „bandita“ szó, alapjában véve fontos szerepet betöltő gazdasági szerv. A lexikon a racket szót tennisz-ütőnek fordítja; másikként jelentése: lárna, botrány, zaj, kavargás, minden ami egy verekedéssel összefügg. Racketeer az amerikai nyelvhasználatban az az ember, aki üzleti tevékenységét illegális és erőszakos eszközökkel folytatja. Egész sereg racket működik Amerikában s ezek mind az áruszállítással, a speditőr-üzlettel állnak többé-kevésbé szoros összefüggésben. Van tej-racket, gyümölcs-racket, hal-racket és így tovább, ezek látják el árval a kis- és közepkereskedelmet, amellyel — és ez a főhivatásuk — védőszerkezetet alkotnak vevők számára.

A trösztök ellen

Ki ellen védik a kiskereskedőket a racketek? A trösztök ellen. Hogy a speditőr-szervezetek nagyrésze átalakult racketekké, annak az a főoka, hogy a trösztök terjeszkedési hajlamaikat nem mindig a legfőbbrendű formában elégitették ki és a konkurens kiskereskedelem elleni harcukban nem válogatták meg a fegyvereiket. Az erőszak, a fegyveres erőszak bevezetését az üzleti politikába a trösztök kezdeményezték. A kiskereskedelem szállítói nem nézték ölbetett kezekkel a trösztök garzdaalkodását, hiszen nyilvánvaló volt, hogy ha a kiskereskedelem elpusztul, akkor az ő üzletüknek is befellegzett. Így alakultak át lassan a speditőr-cégek racketekké és a racketeerek egyszerű szállítókból védőségekké. Kétségtelen, hogy a racketeerek éppoly kevésbé válogatók eszközeikben, mint a trösztök felbérelt gangster-ei és európai szemmel nézve közönséges gonosztevők, de az amerikai közvélemény másképp ítéli meg szerepüket. Nemcsak a kiskereskedők körében, akiknek egzisztenciáját a racketek revolverei és gépfegyverei védik, de a nagyközönség körében is népszerűek a racketeerek, mert nyilvánvaló, hogy a kiskereskedelem konkurrenciája nélkül nem lehetne birni a trösztökkel. Ha a racketek máról-holnapra megszűnnének, ez egyértelmű lenne az élet azonnali és elviselhetetlen megráglásával.

Al Capone éppoly kereskedő, mint akárki más

A „száraz“-törvény életbelépeése óta az egész alkoholkereskedelem a szesz-racketek kezébe került. A legnagyobb szesz-racketnek, a csikagóinak főnöke, Al Capone, aki — amerikai szemmel nézve — éppoly kereskedő, mint akárki más. Az európai újságolvasó gyakran csodálkozik azon, hogy Al Capone, akinek az emberei, nyilván nem a nagy racketeer tudta és legalább is utólagos beleegyezése nélkül egyik gyilkosságot a másik után követik el, még mindig szabadon jár, újságnyelatkozatot ad, politikussokkal barátkozik, pedig nem más, mint egy véreskezű banda főnöke. Az amerikai nem talál ebben semmit. Ha szabad egy hasonlathoz folyamodnom: éppoly kevésbé, mint abban, hogy még mindig szabadon jár, újságnyelatkozatot ad és politikussokkal barátkozik az az Adolf Hitler, akinek az emberei, nyilván nem tudta és legalább is utólagos beleegyezése nélkül, egyik gyilkosságot a másik után követik el.

Jack Diamondnak nagy érdemül tudják be, hogy megszüntette a newyorki racketek egymásközi véres harcát. Diamond ugyanis összehívta a zöld asztal mellé a newyorki racketeereket, barátságos meg egyeztetést létesített velük olyan formában, hogy felosztották maguk között a piacot.

Ha elő is fordulnak még ma is véres „határvillongások“ a különböző newyorki racketek közt, ezek csak szörványos esetek, amelyek jelentőségét nem kell eltolozni.

Diamondot legutóbb a cat-killi hegyek közt egy ellenséges racket tagjai lelőtték és súlyosan megsebesítették. A newyorki racketeer azért járt a kilencezer lakosu Caskill-ben, hogy ezt a kisvárost is beszeresse magának. A helybeli racketek közül a legveszedelmesebbel, a szesz-rackettel meg tudott egyezni, de az ugynevezett Millinery-racket, amely a divat-árkereskedéseket tartja kezében, rossz szemmel nézte a Diamond-organizáció betörését saját vadászterületére és egyszerűen lelövette a newyorki konkurrent.

Az amerikai sajtó a merényletről szóló tudósításaiban nagy rokonszenvvel irt a súlyosan megsérült Diamondról és nem tultáz annak a megállapítása, hogy az amerikai közvélemény nagy vészvétellel fogadta a racketeer megsebesülését a híret...

Szakadás az oroszországi jiddis mozgalomban

A minszki zsidók elszakadtak a kiewi kommunistáktól

Berlin, május 16. Moszkvából érkező hírek szerint május 9-én szombat zárult Kiewben a jiddis kultura intézeteinek harmadik konferenciája. A konferencia elhatározta, hogy alapos vizsgálat tárgyává teszi a problémát, hogy a zsidó tömegek hogyan illeszkedjenek be az orosz szocialista újjáépítő munkába.

A jövő hónapban Moszkvában újabb konferenciát tartanak, amelyen azonban kizárólag tudományos testületek és kutató intézetek aktív tagjai fognak résztvenni. Ez a konferencia foglalkozni fog a kiewi határozatok végrehajtásának módzataival. Nagy feltűnést keltett, hogy a minszki delegáció a meghívásnak nem akart eleget tenni. Hogy miért vonakodott részt venni a tanácskozásokon, eddig nem lehetett határozott formában megtudni, de valószínűleg azért, mert a minszkiek mindig ellene voltak a zsidók erőszakos bevonásának olyan foglalkozási ágakba amelyekhez semmi előképzettségük és hajlamuk nem volt.

Siremléket, sirszegélyező-rámát,
továbbá minden kőfaragó-ipari munkákat, művészies kivitelben, három évi jótállással készit

szabó ENDRE

kőfaragó iparvállalata, Cluj, Calea Regele Ferdinand 56.

FIGYELMEZTETÉS!!! Kérem cégemet össze nem téveszteni más hasonló névű céggel. — Raktáron tartok: Kül- és belföldi, prima minőségű MÁRVANYT ÉS GRANITOT.

Titokzatos módon meggyilkoltak egy holland milliommst

A gyilkost elfogták, de a gyilkosság okát nem tudják megállapítani

Amszterdam, május 16. Tegnap délután Amszterdam uccáin kiragasztották a hágai rendőrség plakátjait, amelyek a következő állt: „Sürgösen felkérjük, hogy aki ismeri Eschauzier Vilmos, Gerard, Joachim 59 éves hágai lakos tartózkodási helyét, tegyen jelentést a rendőrségnek. Eschauzier tegnap délután fél 3 órakor, amikor eltávozott a Wittet Societeitrol, eltűnt. A nyomravezető nagy jutalomban részesül.“

Eschauziert ma megtalálták, de már nem élve. Holttestére üresen álló kocsi belsejében bukkantak rá. Eschauzier, a dugszdag milliommst, a holland-indiai cukorunio igazgatóját valószínűleg elkábították, azután megölték és kirabolták. A rendőrség körülbelül tudja is, hogy ki lehet a tettes, de ez egyáltalában nem azt jelenti, hogy a titokzatos gyilkosság hátterére fényt sikerült volna deríteni. Minden jel arra mutat, hogy Eschauzier áldozatul esett érdeklődésének, amelyet találmányokkal szemben tanu-

ment elve. Holttestére üresen álló kocsi belsejében bukkantak rá. Eschauzier, a dugszdag milliommst, a holland-indiai cukorunio igazgatóját valószínűleg elkábították, azután megölték és kirabolták. A rendőrség körülbelül tudja is, hogy ki lehet a tettes, de ez egyáltalában nem azt jelenti, hogy a titokzatos gyilkosság hátterére fényt sikerült volna deríteni. Minden jel arra mutat, hogy Eschauzier áldozatul esett érdeklődésének, amelyet találmányokkal szemben tanu-

Olcsóbban már nem vásárolhat, mint a

alant feltüntetett árain:

- 1 m. szines fehérenemü batiszt 13.— lej
- 1 m. szines ágynemü-anyag 16.— lej
- 1 m. vászon 18.— lej
- 1 m. jóminőségü cérnafüzér, garantált mosó 23.— lej
- 1 m. mintás grenadin 29.— lej
- 1 m. mintás duplaszéles grenadin 29.— lej
- 1 m. szines ruhavászon 29.— lej

Sima és mintás műselyem és tiszta selymek nagy választékban!

Azsuross len-damast salvéta Lei 13.—

A. B. C.

Cluj, Strada General Neculcea (volt Korniss-u.) 1. Bejérat a kapu alatt!

MEM BERETVAKREM ELONYEI
BŐSÉGES HAB-KIMÉLI A PENGET HIGIENIKUS. — GAZDASÁGOS.
INGYEN KÜNTADARAB KAPHATO AZ ÖSSZE SZAKUZZLETEKBE
PRÓBÁLJA KI, HOGY MEGGYÖZŐDHESSEN VÉRTÉRKEPVELET: M. MARGULIUS BUCURESTI SMARDA

sitott. Néhány hónap előtt kellemetlen tapasztalatokat szerzett egy feltalálóval kapcsolatban. Egy Börne nevezte feltalálónak annakidején nagyobb összeget bocsátott rendelkezésére, de pénz odaveszett. Pár nap előtt azt távozott el hazulról, hogy a Centralba megy, ahol fontos tanácskozásokat kell folytatnia egy feltalálóval. Erről a megbeszéléséről azután nem is tért vissza többé. Ugyanaznap este több barátjával volt randevuja, minthogy nem jelent meg, telefonon érdeklődtek utána s felesége azt a felvilágosítást adta, hogy a kora délutáni órákban eltávozott és nem tért vissza. Távollétének eleinte nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget, mert Eschauzier sohasem volt pontatlan ember. De amikor a késő esti órákban semmi életjelt nem adott magáról, családja aggodni kezdett s keresni kezdték a milliommst ismerőseinél és Witte Societeit klubban, ahol gyakran megfordult. A klub portása közölte, hogy Eschauzier fél 3 órakor távozott el a klubból. A család erre bejelentést az eltűnést a rendőrségen.

A rendőrségen emlékeztek egy különös váltóhistoriára s ekkor az a lehetőség merült fel, hogy Eschauzier eltűnése a váltóaffér között valami összefüggés van. Tizennégy nappal ezelőtt megjelent egy bankárnál egy fiatalon öltözött gyerek és egy ezer forintra szóló váltót prezentált, amely Eschauzier aláírását viselte. A bankház pénztárosa gyanusnak találta a dolgot, mert az aláírás nem volt teljesen azonos Eschauzier aláírásával, amelyet jól ismert. Eschauzier ugyanígy neve után mindig pontot tett a váltóról ez a pont hiányozta. Azonban a váltó a név, amelyre a váltó ki volt állítva, ismeretlen volt és a küldő személyt nagyon bizalomgerjesztő egyén. A kisfiu elmondta, hogy a váltót egy ismeretlen embertől kapta a kávéházban, azzal a megbízással, hogy jó borsralót kap, ha a pénzt elhozza. A megbízó valószínűleg megneszelte a dolgot mert amikor a rendőrség embereit a kisfiuval visszatértek a kávéházba már csak hült helyét találták. A rendőrség kinyomozta azt az embert, akivel Eschauzier a kávéházban találkozott. A kisfiu határozottan felismerte benne azt az embert, aki elküldte a bankba pénz felvételére, ezzel szemben az illető azt állítja, hogy nem tudja, hogy Eschauzier hol tartózkodik. A rendőrség azon a véleményen van, hogy sikerült Eschauzier gyilkosát kézre keríteni, hogy azonban a tettest milyen okok vezették a gyilkosság elkövetésében, erre vonatkozólag a rendőrség még nem tudnak feleletet adni.

HOTEL LUVRU
BUCURESTI, Strada Carol No. (szemben a főpostával). Új igazgató alatt. Teljesen renoválva. Központi fűtés, hideg és meleg víz minden szobában.
Leszállított árak.
Utazó urak és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek.

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint
Egy pohár sör 8 Lei

Az e m

Cluj-Kolozsvár, Kelet tudósítóját Párt választási szág egész terület val megindult. városában nagy nagygyűléseket megyei szervezete radon, Maramarok deklódés előzi meg tek látogatását. Fischer József Aradon Rados nagygyűléseken.

Hunyadban, a cialis gazdasági lista összeállításá gekebe ütközött, után sikerült a list hogy az az összes

- A hunyadmegyei
1. Dr. Fenichel
 2. Dr. Szegő Im
 3. Dr. Schulhof
 4. Somogyi Mil
 5. Dr. Deák La
 6. Löwy Herma
 7. Boskovits J
 8. Schwartz Jak
 9. Goldmann S
- A listát tegnap tások betartása me dévai törvényszéke Cluj-Kolozsvár, Párt tartományi a megyei szervez szervezettel egy nul jelöljék az egy tekben működő megyei szervezete ismeretességgel já közö hivatalknán

Ez a Zsidó

Erre a jel minden Zsidó va

férfiak valamint a számukra szabad biztosító igazoló zék.

Bizalmi-férfiaknak embereket nevezet ban és irásban is b vet, hogy az esetl megfogalmazhassák

A prop

A tartományi ve megyei szervezetek a legszélesebb körü közölag, hogy a k zsidó szavazók szavazó céduláikat. tek járjanak el a járásbíróságokon, tévedéseket (sűrűn választó nevét téve vényiszéken és ebbe vazót könnyen me zójogának gyakorl sék. A megyei sze zék, hogy van-e sz totta ki szavazócéd el hogy ezek a szav válsák szavazólapp

A helyi szervezet a szavazók számát intézkedéseket, hog szavazó se marajor ki szavazólappját. A bizalmiférfiak közö intézkedésehe tásokat az Uj Kelet

Az egész ország területén letették már a Zsidó Párt jelölőlistáit

A Zsidó Párt ma nagygyűléseket tart Erdély több városában

Cluj-Kolozsvár, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Országos Zsidó Párt választási prapagandája az ország egész területén teljes vehemenciával megindult. Ma Erdély különböző városában nagyszabású választási nagygyűléseket rendeznek a Zsidó Párt megyei szervezetei. Aradon, Nagyváradon, Máramaroszigeten óriási érdeklődés előzi meg a központi kiküldöttek látogatását. Nagyváradon dr. Fischer József és dr. Klein Miksa, Aradon Rados Mór vesznek részt a nagygyűléseken.

A hunyadi lista

Hunyadban, ahol a déli részek speciális gazdasági érdekei miatt a zsidó lista összeállítása bizonyos nehézségekbe ütközött, hosszas tárgyalások után sikerült a listát úgy összeállítani, hogy az az összes igényeket kielégíti.

- A hunyadmegyei lista a következő:
1. Dr. Fenichel József Cluj,
 2. Dr. Szegő Imre Déva.
 3. Dr. Schulhoff Zsigmond Déva.
 4. Somogyi Miksa Cluj,
 5. Dr. Deák Lajos Hátszeg,
 6. Löwy Hermann Déva,
 7. Boskovits József Cluj,
 8. Schwartz Jakab Cluj,
 9. Goldmann Sámuel Szászváros.

A listát tegnap az összes formálisok betartása mellett benyújták a dévai törvényszéken.

Cluj-Kolozsvár, május 16. A Zsidó Párt tartományi vezetősége felszólítja a megyei szervezeteket, hogy a helyi szervezetekkel egyetértve haladéktalanul jelöljék az egyes választási kerületekben működő bizalmi-férfiakat. A megyei szervezetek a legnagyobb lelkiismeretességgel járjanak el a vonatkozó hivataloknál, hogy a bizalmi-

Zsidó Párt tartományi vezetősége közölni fogja.

Beterjesztették a szebeni listát

Sibiu-Nagyszében, május 16. Az Országos Zsidó Párt nagyszzebeni tagozata ma délelőtt beterjesztette a törvényszékhez a párt önálló listáját, amely a következőképpen hangzik:

1. Dr. Fischer József,
2. Horovitz főrabbi,
3. dr. Sámson,
4. Friedmann Jehosua.

A párt kolozsvári központi vezetőségéhez beérkező jelentések szerint Szeben megye zsidósága nagy lelkesedéssel fogadta az önálló zsidó lista eszméjét és a szebeni zsidóság egységesen fogja szavazatát a zsidó jelöltekre leadni.

Bukarestből érkező távirati jelentések szerint egyébként a Zsidó Párt önálló listáinak letétele az egész ország területén megtörtént. Ma délelőtt nyújtották be a párt jasi jelöltjeinek

A francia nők

dívtos karesuságának titka a párizsi JODILLON-GOLYÓCSKA, kis adagja megakadályozza az elhízást, nagyobb adag soványodást idéz elő. Egy doboz ára 150 lej. Főlerakat Románia részére Dr. BIRÓ GYÓGYSZERTAR, CLUJ Piata Unirii 4 szám.

listáját, amely a következőképpen hangzik:

Dr. Adolf Stern, Isac Avram ügyvéd, Bachmann, Idel Braunstein, Smil Hersch, F. Grimberg, Benno Márkus. Az antiszemita liga listavezetője Jasi megyében Cuza professor.

Nem helyezik hatályon kívül, de módosítják a kamattörvényt

Bucuresti-Bukarest, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Jorga miniszterelnök Tárgovisteban tartott beszédében hangsúlyozta, hogy a kormány olyan intenciókat tulajdonítanak, amelyekről teljesen távol áll. Így alaptalan az a hír, hogy a kormány a kamattörvényt teljesen vissza-

akarja vonni és a kamatokat felemelni. Csak arról van szó, hogy az előző kormány által alkotott, de sok tekintetben elcsúszott törvényt megfelelően javítsák.

Statistikai adatok alapján, a nagy- és kisbankok helyzetének kellő tekintetbe-

vételével kell ezt a törvényt megalkotni. A parasztságnak, a gazdáknak problémái is élénken foglalkoztatják a kormányt, amely rövidesen olyan intézkedéseket fog tenni, amelyek a termelés produktivitasát fokozni lesznek hivatva.

Kun Andort és társait szabadlábra helyezte a táblai vádtanács

Kun Andort 100 ezer lej kaució ellenében helyezték szabadlábra, Tanasescu és Balint kaució nélkül nyerték vissza szabadságukat

Cluj-Kolozsvár, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy Dunca Gerő vizsgálóbíró a feketeszepanama kolozsvári vádlottainak kihallgatását már befejezte és legutóbbi, az Uj Keletnek adott nyilatkozatában ki is jelentette, hogy nem rakaskodik Kun Andor, Tanasescu pénzügyminisztériumi vezérfelügyelő és Balint dési adóhivatali ellenőr további fogvatartásához. A törvényszéknek a múlt héten tartott tárgyalásán még meghosszabbították a vádlottak vizsgálati fogságát, ezt azonban a védők megfellebbezték és így az ügy tegnap a táblai vádtanács elé került.

Mintahogy várható volt, a tábla vádtanácsa mindhárom vádlott szabadlábrahelyezését elrendelte.

A szabadlábrahelyezés azért vált indo-

ltá, mert a vizsgálat befejeződött, Kun Andor száz oldalra terjedő, töredelmes vallomást tett a bírák előtt és úgy önmagára, mint sok más feketeszepanama vádakkal illehető gyanúsítottára vonatkozólag kimerítő részleteket tárt fel. Tanasescúra a vizsgálat során két esetben bizonyosodott be a megvesztegetés vádja, ennek ellenére a vezérfelügyelő mereven tagad. Hasonlóképpen tagadott Balint is, aki szintén elzárkózik minden vallomás elől.

A bebizonyosodott tények birtokában a vizsgálóbírónak most már nem volt szükséges a vádlottak fogvatartása. A feketeszepanama vizsgálata a vizsgálóbíró előtt egészen más irányt vett, amelyről az Uj Kelet annakidején részletesen be is számolt. A táblai vádtanács elfogadva a védőknek azt az

érvelését, hogy a vádlottak fogvatartására már nincsen szükség.

Kun Andort 100 ezer lej kaució ellenében helyezte szabadlábra, míg Tanasescu és Balint kaució nélkül nyerték vissza szabadságukat.

A tábla vádtanácsának ítélete után a szabadlábrahelyezést azonnal végrehajtották és az ebédutáni órákban úgy Kun Andor, mint a vádlottársai elhagyták a törvényszéki fogház épületét. Kun Andor kerek öt hónapig volt lakója a börtönnek, míg Tanasescu és Balint hat hétig ültek vizsgálati fogságban. Stanimir földművelésügyi vezérfelügyelő egy hét után már meg is szabadult a börtönből.

— Henry Morgenthau 75 éves. Newyorkból jelentik: Henry Morgenthau, az Egyesült Államok volt konstantinápolyi nagykövete a napokban töltötte be 75-ik évét. Ebből az alkalomból barátai és tisztelői bankettet adtak, amelyen megjelentek az Unió legkimagaslóbb politikai és művész egyéniségei. Hoover elnök, Roosevelt kormányzó és Newton D. Baker volt hadügyminiszter üdvözlő tóviratot küldtek.

— Cáfolják, hogy a májusi berlini egyetemi zavargások antiszemita jellegűek voltak. Közölte az Uj Kelet, hogy Berlinben a kampókeresztes diákok május 2-án zavargásokat provokáltak az egyetemen. Összetűztek a zsidó diákokkal, akik közül egyiket annyira megverték, hogy a diákat be kellett szállítani a klinikára. Az eset erősen foglalkoztatta újabban a németországi progresszív sajtót, úgy, hogy a rendőrség és az egyetem rektori hivatala kommunikált adtak ki, amely szerint az összetűzésnek nem volt antiszemita karaktere. Szocialisták és kampókeresztesek tüztek össze és közben zsidók is belevegyltek a háborúságba. Így történt, hogy néhány zsidó diákot a nemzeti szocialisták atakiroztak. A rendőrség azonnal a helyszínen termett és a rektor egy rendőrtisztrel egyetemben megjelent az aulában és követelte a csoportok eltávolítását. Ezek politikai hovartozásuk szerint el is távoztak és pedig zárt sorokban. A zsidó diák állapota azóta javult és nemsokára elhagyja a kórházat.

A KÁRTYAJÁTEK MŰVESZETE. Bridge, Rummy, Tarokk, Kaszinó, Ecarté, Alsós, Lórum és az összes kártyajáték magyar kártyával. Irta G. J. Potter. 5 füzet egy tokban 170 lej, külön-külön 34 lej. Lepage könyvkereskedés, Cluj vidékre utávéttel küldi.

Ez a Zsidó Párt jele

Erre a jelre szavaz minden öntudatos zsidó választó!

férfiak valamint az összes jelöltek a számukra szabad mozgási lehetőséget biztosító igazoló iratokat megszerez-

A propaganda fokozásáért

A tartományi vezetőség felszólítja a megyei szervezeteket, hogy fejtsék ki a legszélesebb körű munkát arravatkozólag, hogy a kerületeikhez tartozó zsidó szavazók feltétlenül kiváltsák szavazó céduláikat. A megyei szervezetek járjanak el a törvényszékeken és járásbíróóságokon, hogy az esetleges tévedéseket (sűrűn megtörténik, hogy a választó nevéet tévesen írják ki a törvényszéken és ebben az esetben a szavazót könnyen meggátolhatják szavazójogának gyakorlásában) helyesbítsék. A megyei szervezetek ellenőrizték, hogy van-e szavazó, aki nem váltotta ki szavazócéduláját és járjanak el hogy ezek a szavazók feltétlenül kiváltsák szavazólapjaikat.

A helyi szervezetek kontrolálják le a szavazók számát és tegyék meg az intézkedéseket, hogy egyetlen zsidó szavazó se maradjon, aki nem váltotta ki szavazólapját.

A bizalmiférfiak kijelölésére vonatkozó intézkedésekhez szükséges utasításokat az Uj Kelet Reddi számában a

! LE AZ ÁRAKKAL !

Uj reklám osztályom

rendkívüli olcsó árai:

1 M.	Opalln minden színben	Csak 10 Lej
1 M.	Szerb vászon	Csak 17 Lej
1 M.	Mosott vászon	Csak 18 Lej
1 M.	Mintás grenadin ruhára	Csak 19 Lej
1 M.	Cérnázott zefir	Csak 19 Lej
1 M.	Garantált Cosmanosi Grenadin	Csak 29 Lej
1 M.	CREPO az összes paszteil színekben	Csak 21 Lej

SZABÓ JENŐ DIVATNAGYÁRUHÁZA

CLUJ, Cal. Reg. Ferd. 5

MEM RETVAKREM
ELŐNYEI
5 HAB-KIMÉLI A PENGET
KUS. — GAZDASÁGOS
KAPRATO AZ ÖSSZE
IZLETEKBE
GY MEGGYÖZŐDHESEN
AGULIUS BUCURESTI SMARD

hónap előtt kellemet
szerzett egy feltalá
n. Egy Börne nevű
akidején nagyobb
rendelkezésre, de
Pár nap előtt az
azulról, hogy a Ca
ahol fontos taná
folytatnia egy felt
megbeszéléséről azu
za többé. Ugyanazn
ával volt randevu
jelent meg, telefona
na s felesége azt a
hogy a kora déluta
zott és nem tért me
nek eleinte nem tula
önösebb jelentősé
sohasem volt pont
kor a késő esti órák
am adott magáról, es
ezedett s keresni ké
ismerőseinél és
klubban, ahol gyakr
klub portása közö
fél 3 órakor távozt
salád erre bejelent
ndórségen.

emlékeztek egy kü
ra s ekkor az a leh
hogy Eschauzier e
ér között valami ö
Tizennégy nappal e
egy bankárnál eg
tt gyerek és egy
zóló váltót prezenta
r aláírását viselte.
osa gyanusnak talál
a aláírás nem volt
schauzier aláírásá
rt. Eschauzier ugya
ndig pontot tett s
t hiányzott. Azon
re a váltó ki volt a
volt és a küldönc se
alomgerjesztő egyé
a, hogy a váltót eg
től kapta a kávéhá
bizással, hogy jó ha
pénzt elhozza. A m
megneszelte a dolg
endőség emberei
értek a kávéházba
lyét találták. A re
azt az embert, ak
véházban találkozt
ttan felismerte ben
elküldte a bankba
ezzel szemben az
hogy nem tudja, ho
artózkodik. A re
ményen van, hogy s
gyilkosát kézreke
ban a tettest mily
gyilkosság elkövet
közölg a rendőrs
nak feleletet adni.

LUVRU
Strada Carol No.
stával). Uj igazgat
válva. Központi fűt
sz minden szobába
ított árak.
ami tisztviselők ke
részesülnek.

ösök Országos
vel létesített
adás szerint

hár rendez
világos
8 Lej

Briand Pán-Európája után Grandi konföderációs terve került a népszövetségi tanács érdeklődésének középpontjába

Ausztria svájci mintára való semlegesítését akarja Benes Genfben javasolni

Henderson lesz a leszerelési világkonferencia elnöke. Briand kedden visszatér Párizsba. A német-osztrák vámegezmény ügye valószínűleg a hágai döntőbírótság elé kerül

Genf, május 16. A Népszövetség fennállásának több mint egy évtizede óta a most megnyitott ülés az, mely a legsorsdöntőbb órákban ül össze, hogy Európa és az egész világ életében fontos kérdésben hozzon határozatot. A világválság tetőpontján két sürgető probléma vár a legsürgősebb megoldásra: a gazdasági konföderáció és a leszerelés problémája. Ma már minden nyílt-szemű politikusi előtt nyilvánvaló, hogy Európa nem tudja a mai helyzetet kihuzni komoly megrázkódások nélkül, ha a leszerelés kérdése meg nem változik s a munka, a gazdasági élet vérkeringése újra meg nem indul.

A Népszövetség, illetőleg az Európa-konferencia eddigi tanácskozásai is azt mutatják, hogy a problémák körül kialakult hangulat és légkör a tanácskozásokban résztvevő államférfiakat gyors megoldásra, illetőleg arra kényszeríti, hogy a felmerülő ellentéteket lehetőleg elsimítsák és közbenső megoldásokat találjanak.

Erre vall az a körülmény is, hogy a német-osztrák vámuunió ügye nem keltette fel a Népszövetség ellentétes körében az antagonizmusnak azt a fokát, mely más alkalmakkor éles harcokba és vitákba torkollott.

Mintha a kiegyenlítődés szelleme lett volna urrá a népszövetségi tanácstagokon: új eszmék, új megoldási lehetőségek perspektívái táruáltak fel, melyek, — nem lehetetlen — hogy a jelenlegi ülészeket az eddigieknél sokkal terményebbé és eredménydusabbá fogják tenni.

Henderson lesz a leszerelési konferencia elnöke

A legégetőbb és legfontosabb kérdés: a leszerelési konferencia előkészítése. A jövő évben összeülő, világjelentőségű konferencia elnökét hétfőn választja meg a népszövetségi tanács s a jelenlegi konstellációk közepette valószínűleg Hendersont fogják megválasztani a konferencia elnökévé.

Az ügyvel kapcsolatban egyébként a kisanant fődelegátusai értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy elküldik Benes csehszlovák külügyminiszternek elnökké való választásától.

Egyidejűleg Briand, Curtius, Grandi és Henderson beható megbeszéléseket folytattak. Ennek a megbeszélésnek egyik legfontosabb, sőt döntő jelentőségű eredménye az, hogy a német-osztrák vámegezmény kérdése, melynek ügyében pedig nagy összecsapásokra számítottak, lekerült az érdeklődés középpontjáról. Az ebben a kérdésben várt szenzációk helyett egy másik szenzáció villanyozta fel az idegeket és pedig Grandi olasz külügyminiszternek egy javaslata, mely az európai gazdasági együttműködést teljesen új szempontok és lehetőségek szerint rajzolja meg s gyakorlati, könnyen megvalósítható eszme-menetével valóssággal frappírozta az államférfiakat.

A javaslat lényege a vámfegyverszűnet új elgondolásokon és új alapokon való megvalósítására irányul

s a jelentések szerint Hendersont is teljesen megnyerte. A terv főtengeye London és Róma lenne, de valószínű, hogy Párizs és Berlin csatlakozását is meg lehet nyerni hozzá.

Briand visszatér Párizsba

Külön szenzációja ennek az ülésnek az, hogy Briand, akit Doumer megválasztása mély és méltó elkeseredéssel tölt el, annál is inkább, mert ezt ellenfelei intrikáinak tudja be; kedden visszatér a francia fővárosba és így hosszú évek sora óta ez lesz az első népszövetségi tanácsülés, amelynek tanácskozásain nem vesz részt. Párizsi politikai körökben úgy tudják, hogy Briand feltétlenül ragaszkodni fog lemondásához,

de ennek ellenében hívei a parlamentben minden kormány helyzetét lehetetlenné fogják tenni.

Ennek következtében Doumer valószínűleg olyan helyzetbe fog kerülni, mint annakidején Millerand, aki kénytelen volt végül is lemondani a köztársasági elnökségről, mert a parlament egyetlen kormánya sem volt hajlandó neki bizalmat szavazni.

Ettől függetlenül azonban Briand ma még részt vett a Curtius, Grandi és Henderson által megrendezett tanácskozáson, amelyekről népszövetségi körökben igen szűkszavuan nyilatkoznak. A lapok is csak annyit tudnak, hogy a négy hatalom külügyminiszterei a népszövetségi tanács napirendjére tűzött kérdésekben folytattak megbeszéléseket és arra igyekeztek, hogy az ülésnek a jövő hét végére leendő befejezését biztosítsák.

Beavatottak szerint a népszövetségi tanács hétfőn kezd hozzá a német-osztrák vámegezmény megvitásához és a problémával az Európa-bizottság kedden fog foglalkozni. Tekintettel arra, hogy a bizalmas tanácskozásokon a német-osztrák vámegezmény ügye már elvesztette azt az élet, amely az ellentétek fokozására lett volna alkalmas, nagyon valószínű, hogy az egész kérdés-komplexumot a hágai döntőbíróstághoz fogják utalni s így már eleve lehetővé teszik azt, hogy a Népszövetség tanácsa inkább a Grandi által javaslatba hozott s az európai gazdasági együttműködésre vonatkozó lehetőségeket tárgyalja.

Az Európa-bizottság ülése

Az Európa-bizottság ülése szombat délután fél 11 órakor kezdődött. Valószínű, hogy a jövő héten is folytatni fogja tanácskozásait. A mai ülésen általában fel-tűnés közepette már megjelentek Törökország képviselőiben Tefik Rüzsi bey

Briand az Európa-bizottság elé terjesztette Franciaországnak az európai gazdasági válság leküzdésére vonatkozó emlékiratát

Genf, május 16. Az Európa-bizottság szombat délutáni ülésén szétosztották a francia kormány által a európai gazdasági válság leküzdésére vonatkozó emlékiratát. Az emlékirat elsősorban a német-osztrák vámegezmény elégtelen és az egész európai gazdasági élet problémáit megoldani képtelen voltára mutat rá s azt hangoztatja, hogy a német-osztrák vámegezmény nemhogy az európai gazdasági válság megoldására volna alkalmas, de még Közép-Európa válságának enyhítését sem hozhatja magával.

E negatívumok megemlítése után az emlékirat egy konstruktív tervezetet nyújt, mely egyes pontjaiban megkísérli azoknak a szempontoknak felvázolását, melyek hivatva volnának az Európában dúló egyetemes gazdasági válságot gyökerében megszüntetni.

A tervezet elsősorban a kelet- és közép-európai agrárállamok megsegítését tűzi ki feladatául, amelyekkel párhuzamosan kell Ausztria gazdasági életét is szanalni. E szanalás utja — hangoztatja a tervezet — a preferenciális vámok rendszerén keresztül vezet.

A francia állam el van tőkelve arra, hogy a francia bankokban felhalmozott hatalmas tőkefelőlegeket a válságban szenvedő közép- és kelet-európai agrárállamok gazdasági életének megújítására fogja felhasználni, megfelelő hitelek nyújtásával,

ezenfelül az agrárállamoknak a gabonaeladás és gabona-elosztás terén is hathatós segítséget óhajt nyújtani. A tervezet az agrárállamoknak azt ajánlja, hogy konzorciumszerű alakulatokba tömörüljenek, amelyek arra volnának hivatva, hogy termésmennyiségüket kontingentálják és az exportra kerülő gabonamennyiségeknek piacot tudjanak teremteni. Francia-

török külügyminiszter és a ma reggel Genfbe érkezett Litvinov orosz külügyi népbiztos is. A bizottság a mai ülésen megkezdte a gazdasági kérdések megvitását az Európa összességét érintő vonatkozásokban.

Egyidejűleg Grandi részletesen tájékoztatta Hendersont az olasz-magyar kereskedelmi szerződések ügyéről is. Az Európa bizottság ülésével egyidejűleg Schober osztrák külügyminiszter előterjesztette az Ausztria 1922. évi nemzetközi kölcsönét garantáló hatalmak ellenőrző bizottsága ülésén a Kreditanstalt szanalásához szükséges 150 millió sillinges értékű kincstári jegyek kibocsátásának tervét és felvilágosításokkal szolgált a bizottság előtt Ausztria gazdasági helyzetéről. A bizottság ma folytatja Ausztria gazdasági helyzetének megvitását.

Ezzel kapcsolatban óriási szenzáció erejével hatott az a hír, hogy Benes cseh külügyminiszter, aki egyébként a franciaiknál is sokkal elkeseredettebb ellenfele az osztrák-német vámuunió létrejöttének, mely Csehszlovákia ipari életét igen érzékenyen érintené:

a népszövetségi tanács ülésén Ausztria svájci mintára történő semlegesítését fogja javasolni.

A hír azonban annyira merésznek tűnik fel, annyira ellentétben van a népek önrindelkezési jogának legminimálisabb honorálásával is, hogy amennyiben a javaslat tényleg elhangzana, valószínűleg elszigetelten fog maradni.

London, május 16. A népszövetségi tanács ülésén Francois Poncet államtitkár fogja képviselni Franciaországot.

A Párizsba visszatérő Briand megérkezése után nyomban meg fogja ismételni lemondását. Az Oeuvre szerint Doumergue és a kormány a lemondást el fogják fogadni.

ország teljes erejével azon lesz, hogy a piacok megteremtésében segítségére legyen az érdekelt államoknak. Ezenfelül a tervezet hangoztatja, hogy Franciaország Ausztriának különleges és előnyös feltételek mellett hajlandó segítségére sietni abban, hogy a munkanélküliséget teljesen likvidálja. Ehhez képest Franciaország Ausztria iparának felvidagztatására hajlandó megfelelő kölcsönökkel és beruházásokkal segítségére sietni s minden eszközzel oda törekedni, hogy az osztrák ipar minél szélesebb felvevő területekhez jusson.

A tervezet hangoztatja, hogy mindezeket az eszközöket és lehetőségeket átmenetinek tartja, mert hiszen lehetetlenség elképzelni,

hogy Európa gazdasági válsága évtizedekig eltarthasson.

A memorandum hangoztatja, hogy Franciaország a felsorolt szempontokkal és a felkínált lehetőségekkel Európa igazi békéjét akarja szanalni s meg akarja teremteni Európa népeinek valódi közös-ségét.

Curtius védelmébe veszi a német-osztrák vámuuniót

A memorandum szétosztása és Briand felszólalása után Curtius német külügyminiszter emelkedett szólásra, aki erélyes szavakkal vette védelmébe a német-osztrák vámegezményt. Hangoztatja, hogy Románia, Jugoszlávia, Lengyelország és Esztország szintén regionális vámszerződésekkel igyekeztek enyhíteni gazdasági válságukon. Rámutatott arra, hogy a német-osztrák vámegezmény szükségessé és elkerülhetlenné teszi Németország gazdasági életének súlyos válsága, melyet a jövőtételi terhek még sokkal elviselhetlenebbé tesznek. Beszédében célzást tett arra is,

hogy amennyiben a hatalmak elgáncsolják a német-osztrák vámegezmény létrejöttét s ezáltal Németország gazdasági életének szanalását, úgy elkerülhetlenné válik az, hogy Németország a Young-terv revízióját kérje.

Németország — fejezte be beszédét Curtius — a munkanélküliség szédületes örvényének szelén áll, amely pánik-hangulatot teremt az országban és így szinte elháríthatatlanná teszi a tőkék kiáramlását.

Curtius megrázó beszédére ismét Briand válaszolt, aki tiltakozott Curtius beállítása ellen, hangoztatva, hogy a Franciaország által javaslatba hozott módozatok sokkal inkább szolgálják Németország gazdasági konszolidációját, mint a német-osztrák vámegezmény ügye. Curtius ismételt replikájában azonban ragaszkodott előbbi álláspontjához, kijelentve, hogy a német-osztrák vámegezmény az egyedüli mód arra, hogy Ausztria és Németország súlyos gazdasági válsága a lehető leggyorsabb időn belül megszűnjék.

Még próbára sem volt elég idő

Az OPERA MOZGÓ vezetősége részéről közlik a következőket: az OPERA MOZGÓ pénteki első két előadása során még bizonyos nehézségek és kellemtelenségek voltak észlelhetők, amelyekkel természetesen a jövőben számolni fognak. Nem szólvá arról, hogy sokan jegy nélkül voltak kénytelenek a pénztártól távozni, mások, akik kaptak is jegyet, nem tudtak helyet foglalni, mert a hétórás előadás sok nézője a kilencórás előadást is végig akarta élvezni. Nemi zavarok voltak a páholyközönségnél is, voltak egyesek, akik azt hitték, hogyha két páholyjegyet váltanak, az egész páholyt megváltoztathatják hozzátartozóikkal. Minden páholy 5 személyre szól és emnyit jegyet kell annak váltania, aki az egész páholyt igénybe akarja venni. A vetítő- és diffúziós készülék sem működött teljesen hibátlanul, bár mindjárt meglátszott, hogy a legkiválóbb készülékek van a mozgó felszerelve. De Stael asszony már megmondta: HA MINDENT TUDNÁL, MINDENT MEGBOCSÁTANÁL. A hibát nem a készülékben, sem a mérnökökben, vagy operatőrökben kell keresni, hanem csak abban a tényben, hogy NEM VOLT ELEGENŐ IDŐ mindennek a kellő előkészítésére. Hiszen még a legutolsó napon, az OPERA MOZGÓ megnyitásának előestéjén volt az Operában az Ernani premierje, amely az egész műszaki személyzetet állandóan igénybe vette és éjjel-nappal állandóan elfoglalta a színház termetét ennek a darabnak az előkészületeivel.

Az Opera társulata tegnap erdélyi turnéra utazott, de még az elutazás előtt újabb próbákat tartottak, újabb akadályaként a vetítőkészülékek kipróbálásának. Ma azonban már minden előkészület befejezést nyert, minden hiba nélkül fog funkcionálni és teljes rend lesz a közönség elhelyezésénél is. A nagy ventilátorok kifogástalanul fognak működni. Mindenki jöjjön el az OPERA MOZGÓ megnyitó előadására 3, 5, 7, vagy 9 órakor a MAROKKÓ grandiózus film bemutatására, amelynek főszerepét MARLENE DIETRICH a világhírű diva alakítja.

HIRDETÉS AZ ÜZLETT LELKÉ: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Két sáske herceg

Bucuresti-Bukare Kelet tudósítójától herceg tegnap Bonlence felé. Emléke herceg, aki a nemzeti elnöke, tanuban két kiváló román nagy és Beller. A gépet szerencsétlenségéből lezuhant megsérültek. Bellefokvó indiai városba, Bibiescu herceki kiheverték sérüléseidén sebesült meg s most sem tud lábát

Másféle küdtsze

Bucuresti-Bukare Uj Kelet tudósító esküdtsek tegnap Mihail Burileanu című lap főszereplő zási bűnperében. a nemzeti parasz lése után liberál meg, Tancred élükön, főleg az parasztpártot er Burileanu, a lap hedtté tette magpartí miniszterek hangu, de minvalló támadásai

Hogya korm

Argetoianu b beszelgetése románokr

Bucuresti-Bukare Uj Kelet tudósító Noastra című buciációs érdekes kormány és a Romani közötti dás felbontásán lap szerint az el Argetoianu belüben összetalálko Zissu, a Zsidó dr. Fildermann, mint rendesen éteanu kíséretéb köztött a követki:

Argetoianu: a Zsidó Párt v állítja, hogy ön bel zsidóság e képviseli, a es egyáltalán nem a megállapodás pontosan ellenk

A bá Zissu: Szive előtt is, Fild Argetoianu mi a kormány az kötött kartellt, amelyet ön mi gikusán és ige Egyik oldalon sik oldalon ped zsidó lakosság bátran kisebbs Fildermann litja, hogy az az ó háta mög pedig románna módon reméli, tárcához is fog hoz fordulva.)

— Filderman szerepét akarj magának azt a mártír sorst s Nos, a zsidókn

Női, férfi ruhákat szintelenit, fest tisztit **CZINK, Cluj**

Két saskeselyű támadása okozta Bibescu herceg repülőgépeinek katasztrófáját

Bucuresti-Bukarest, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Bibescu Valentin herceg tegnap Bombayból elindult Velence felé. Emlékeztet, hogy Bibescu herceg, aki a nemzetközi aeronautikai szövetség elnöke, tanulmányi utat tett Indiában két kiváló romániai pilóta: Burduoi őrnagy és Beller főhadnagy kíséretében. A gépet szerencsétlenség érte, nagy magasságból lezuhant és az összes rajtaülők megsérültek. Beller főhadnagy egy távol fekvő indiai városban behalt sérüléseibe, Bibescu herceg és Burduoi őrnagy kiheverték sérüléseiket. A herceg két térdén sebesült meg súlyosan, úgy, hogy még most sem tud lábára állni és hordágyon

szállítják vissza Európába.

Bibescu herceg Bombayban nyilatkozott az újságírók előtt a szerencsétlenségről. Elmondotta, hogy a repülőgépet két hatalmas saskeselyű támadta meg. A gépet vezető Burduoi őrnagy igyekezett a magasságba emelke ni, hogy lerázza a két veszedelmes ellenfelet, ez azonban nem sikerült. Az egyik keselyű bekerült a gép motorjába, a másik pedig a gép szárnyának vágódott. A hirtelen és meglepetésszerű támadás következtében a gép huszezer láb magasságból lezuhant és csak Burduoi őrnagy lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy a szerencsétlenségnek nem lettek súlyosabb következményei.

Másfélévi börtönre ítélte az esküdtsek az „Ordinea” főszerkesztőjét

Bucuresti-Bukarest, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A konstancai esküdtsek tegnap délután ítékezett Mihail Burileanu, a bukaresti Ordinea című lap főszerkesztőjének rágalmazási bűnperében. Az Ordineat röviddel a nemzeti parasztpárt uralomra kerülése után liberális tőkésék indították meg, Tancred Constantinescuval az élükön, főleg azért, hogy a nemzeti parasztpártot erkölcsileg aláaknázzák. Burileanu, a lap főszerkesztője, hirdette tette magát a nemzeti parasztpárti miniszterek ellen vezetett utszéli hangú, de mindenesetre bátorságra valló támadásaival. Egy évvel ezelőtt

az Ordinea kampányt indított bizonyos polgári és katonai személyiségek ellen, akikről azt igyekezett bizonyítani, hogy az ellenféllel paktáltak.

A meggyanúsítottak között szerepel Popescu tábornok is, aki emiatt sajtó utján elkövetett rágalmazás címén pert indított Burileanu ellen. A nagy érdeklődés mellett lefolyt esküdtzéki tárgyaláson az újságíró Istrate Nicescu, az ország egyik legnagyobb nevű jogásza védte. Az esküdtsek Burileanun másfél évi börtönre, kétezer lej pénzbüntetésre és ötszáz ezer lej kártérítésre ítélte el.

Hogyan borult fel a kartell a kormány és az UER között

Argetoianu belügyminiszter, A. L. Zissu és Fildermann dr. drámai beszélgetése a belügyminisztérium kabinetjében a Mózes-vallású románokról és az öntudatos zsidó kisebbségi politikáról

Bucuresti-Bukarest, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Renasterea Noastra című bukaresti zsidó lap szenzációsan érdekes részleteket közöl a kormány és az Uniunea Evreilor Romani közötti választási megállapodás felbontásának körülményeiről. A lap szerint az elmúlt hét egyik napján Argetoianu belügyminiszter kabinetjében összejártak egymással A. L. Zissu, a Zsidó Párt egyik vezetője és dr. Fildermann, az Uniunea elnöke, aki mint rendezes ezuttal is titkára, Sarateanu kíséretében volt. A jelenlévők között a következő beszélgetés alakult ki:

Argetoianu: Nézze, Fildermann ur, a Zsidó Párt vezetője, Zissu ur, azt állítja, hogy ön csak a régi királyságbeli zsidóság egy bizonyos hányadát képviseli, a csatolt területeken pedig egyáltalán nem létezik. Ön, amikor mi a megállapodást megkötöttük, ennek pontosan ellenkezőjét állította.

A bádócegtábla és a realitás
Zissu: Szívesen ismétlem meg ön előtt is, Fildermann ur, azt, amit Argetoianu miniszternek mondtam. A kormány az UER-ben egy fikcióval kötött kartellt, egy bádócegtáblával, amelyet ön minden esetre igen energikusan és igen ügyesen használt ki. Egyik oldalon áll ez a cégtábla, a másik oldalon pedig a realitás: az ország zsidó lakossága, amely öntudatosan és bátran kisebbségnek vallja magát.

Fildermann az egyik oldalon azt állítja, hogy az egész romániai zsidóság az ő háta mögött áll, a másik oldalon pedig románnak vallja magát, mert ily módon reméli, hogy még miniszteri tárcához is fog juthatni. (Argetoianuhoz fordulva.)

Fildermann ur az örök ügyvéd szerepét akarja játszani s vindikálja magának azt a jogot, hogy megvédje a mártír sorst szenvedő zsidók érdekeit. Nos, a zsidóknak nincs szükségük úgy-

védekre, mert ügyük tiszta, jogaik pedig nyilvánvalóak.

Fildermann a közepén
Argetoianu: Megmondom őszintén, Zissu ur, ghyo nem osztom az ön véleményét, de nem osztom az UER-ét sem. Én megszoktam azt egy életen keresztül, hogy zsidókat románoknak tekintsem. Az ön zsidó kisebbségi álláspontja és az én felfogásom között fekszik az UER.

Zissu: Fildermann ur mindig a közepén volt, mert sohasem bátorodott el odáig, hogy nyíltan színt valljon. Ami pedig az ön álláspontját illeti, miniszter ur, erre csak annyit akarok mondani: Az egész mai román politikai-generáció megszokta azt, hogy szünet nélkül hangoztassa: a zsidók? Hiszen ők románok. Amikor aztán a zsidók jelentkeztek a hadseregbe és a bírói karba való felvételre, akkor ugyanezek a politikusok felkiáltottak: „Hát hogy képzeli el azt, hogy mi a hadseregbe, vagy a bírói karba jidanokat vegyünk fel”. A zsidóknak éppen elégük van már ebből a felfogásból. Nem akarják, hogy egyébként tekintsek őket, mint amik a valóságban: zsidók. Nem az ön zsidói, miniszter ur és nem az ön zsidói, Fildermann ur, hanem egyszerűen zsidók.

Fildermann erre beszélni kezdett arról, hogy a politikai „izolás” Lengyelországban rossz eredményeket hozott a zsidóság nak. Sarateanu pedig felugrott és azt kiáltotta: „En nyíltan kijelentem, hogy én román vagyok, még pedig Mózes vallású román.”

Zissu: Maga nem román, hanem egy undok fráter, akivel nem állok szóba. De minthogy a Mózes vallásról került szó, engedje meg, hogy megkérdjem: van-e magának egyáltalán hite? Van-e vallása?

Fildermann (hosszu szünet után): Nincs.

Zissu: Ime, miniszter ur, a Mózes vallású románság erkölcsi bázisa. Románoknak vallják magukat és nem azok, Mózes vallásúaknak és még csak nem is ismerik ezt a vallást.

Argetoianu: Ne haragudjon, Fildermann ur, de akármilyen legyen az ön álláspontom, én hiszem azt, amit Zissu ur mond.

A mai naptól kezdve a Lady kölnivizet lepecsételt üvegcsékben ugyanazért az árért vásárolhatja, mint kimérve

Erre a célra különleges üvegcséket gyártottak, úgy hogy garantált kölnivizet minden áremelés nélkül vásárolhat.

MA sokkal inkább mint valaha fontos a takarékoság. Kiadott pénzért mindenki az ellenérték maximumát kívánja. Ezért utasítja vissza sok vevő, hogy az üvegcsét is megfizesse és megszokta, hogy kölnivizet kimérve vásároljon — ami más országokban teljesen szokatlan.

Tekintélyes kereskedők, akikkel naponta érintkezünk, állandóan arról értesítenek, hogy sok tisztességtelen konkurrens a nagy és gyors nyereségtől vezérelve, leszállította az árakat, ezzel szemben kimérve hamisított kölnivizet árul.

A Lady gyár e probléma megoldására egy praktikus módot talált, egy megoldást, amely tökéletesen kielégíti

A Lady gyár mindhárom gyártmánya: JOCKEY CLUB, PERLE DE PARIS, ROUGE ET NOIR közkeletűségnek örvend. A PARISIENNE, noha új gyártmány, máris nagy sikert aratott. A Lady gyártmányok a legkiválóbb alkoholt készítenek és parfümjük kellemes és eredeti.

Ha e kölnivizek egyikét vásárolja, úgy bizonyos lehet afelől, hogy egyetlen üvegcsében a toalet 2 lényeges kellékét találja: egy tiszta kölnivizet és egy finom parfümöt.

a közönséget. A luxus és „grand luxe” üvegcsék mellett a Lady cég olcsó, egyszerű és lepecsételt üvegcséket hoz forgalomba. A legnagyobb gyárak egyikenél tett nagy rendelés lehetővé teszi, hogy gyártmányait ezekben az egyszerű és olcsó üvegcsékben minden áremelés nélkül hozza piacra. A mai naptól kezdve tehát a hírneves Lady gyártmányok; Jockey Club, Perle de Paris, Rouge et Noir és egy teljesen új kölniviz, a Parisienne, lepecsételt üvegcsékben ugyanolyan árbán kaphatók, mint eddig kimérve.

A gyáros kötelessége mindent megtenni, hogy gyártmányai ugyanolyan jó és tiszta állapotban kerüljenek a vevő kezébe, mint amilyenek voltak a gyár elhagyása pillanatában. De egyetlen gyáros sem kényszerítheti vevőit, hogy bizonyos módon járjanak el. Csakis Öntől függ tehát, hogy valahányszor kölnivizkészletét ki akarja egészíteni, Jockey Club, Perle de Paris, Rouge et Noir és Parisienne kölnivizet lepecsételt üvegcsékben kérjen.

Eaux de Cologne
Jockey Club
Rouge et Noir
Perle de Paris
Parisienne
distillées par

Lady

A zsidó földprobléma Palesztinában

A palesztinai országépítés legfontosabb problémáját a földművelésre és városi telepítésre alkalmas földterületek megszerzésének sokféle ágazati kérdései szolgáztatják. Ezzel párhuzamosan folyik a nagy politikai diskusszió a mandatórius hatalom magatartásáról, a Jewish Agency jövő vezetőségének kialakulásáról és talán mindannak revíziójáról, hogy eddig a Palesztina kérdés tényezőit értékeljük s magunkat azokhoz beállítottuk. A Palesztina gondolat mégis éppen napjainkban izzik, érik és gyarapszik hitelképességben, mert az a körülmény, hogy a politikai és gazdasági világválság sodra Palesztinát is elérte s ez a kicsiny ország a belső és külső válságot derekasan állja és viseli, — egy csöppet sem kisebb reménységgel a mindenkori számára bizonytalan jövőben, mint hatalmas országok azt mutatják, hogy nem virágházi termék, hanem történelmi realitás az utban lévő zsidó állam.

Az újberendezés alkotástól lázas éveiben sem változik azonban, sőt ellenségeink szemében is szent az a felismerés, hogy a földet, amelyre az életet építeni akarjuk a zsidók országában, szívesen, lankadatlanul, lépésről-lépésre és minden körülmények között vissza kell szerezni. Ha kedvezőbb politikai alakulások Palesztina adminisztrációjában nagyobb tempót fognak diktálni, nagyon üdvös lesz; de ha ez nem következik be, olyan gyorsan és olyan mértékben, mint azt a világ zsidósága türelmetlenül várja, akkor is növekedni kell a nemzeti és magánkézen levő zsidó földállománynak! A Keren Kajemeth intézménye megtestesítője ennek a gondolatnak; egyben gyakorlati és életrevaló végrehajtó szerve is annak a nemzeti akaratsnak, amely talán az egyetlen, törés nélküli átfogó megnyilatkozása a szétszórtságában is egy zsidó népeknek.

A Geulath Haarec ősrégi gondolata napjainkban újból eleven gyűthetője a zsidó ember egyéni életének is. A valóban zsidó ember érző zsidó ember habozás nélkül állítja be erkölcsi és anyagi erejének egy részét ennek a korszakos műnek a szolgálatába; a zsidó nép célkitűzéseivel élte napjain tuls is egybefonódik és ezért végső akaratából megfelelő hagyatékkal plántálja bele emléket a nemzeti munka halhatatlanságába. Ez az egyetlen komoly és a világ szemében imponáló válasz a világ népeinek kérdő tekintetére, hogy vajjon időleges és helyileg korlátozott akadályokra tudunk-e embereket és kormányokat túlélni néma elszántsággal, bölcsen, állhatatosan és kitartó erőfeszítéssel válaszolni: hinni, dolgozni és áldozni!

A zsidó nép életének küzdelmes ország-

utján mi sem vagyunk már megrögzött maróörök; Erdélyben évtizedes csupán a szabad levegőjű zsidó közelet és már is komoly számai vannak a zsidó nép vérkeringésében, figyelemreméltó külső és belső fejlődési formációkat termelt ki a népi lét perspektíváján. Már rá lehet mutatni arra, hogy Amerikában évek óta, Németországban és Ausztriában újabban, Jugoszláviában, Bukovinában és a Regátban csak a napokban adták ki a nagy jelzőt, hogy hagyatékot az egyetemes zsidó nép elidegeníthetetlen tulajdonát képező

Keren Kajemeth-nek!
A Keren Kajemeth jeruzsálemi központjának erdélyi képviselői minden egyes zsidó embert fel fognak keresni és a KKL-hagyaték intézésnek gyakorlatilag legjobban és a legkisebb áldozattal végrehajtható módját ismertetni fogják.
Minden népek történelmében egyedülálló kísérletnek vagyunk tanúi: egy egész generáció lelkiismeretét szólaltatja meg és készíti arra, hogy hagyatékával hitet tegyen a nemzeti feltámadás mellett.
Weinberger Nándor.

Antiszemita járvány dühög az orosz ipari üzemekben

Egy ittas munkáscsoport berohant a zsidók hálótermébe és véresre vertek néhány zsidó munkást

Berlin, május 16. Az OZET képviselői a napokban tettek jelentést az oroszországi zsidók helyzetéről. A jelentés szerint az oroszországi ipari üzemekben valóságos antiszemita járvány dühög. A tulkapások és kilengések napról-napra megismétlődnek. Nem igaz, — mondja a jelentés, — hogy a megalázásokat és üldözéseket a zsidó munkásoknak csak tudatlan elemektől kell elszenvedniök, ellenben igaz az, hogy igen gyakran iskolázott kommunisták töltik ki rajtuk egészen indokolatlanul bosszújukat.

A gyári vezetők és üzemi tanácsok tudnak ezekről a jelenségekről, azonban igen gyakran úgy tesznek, mintha semmiről sem tudnának. A nehézipari munkásságának huszszázaléka zsidó, mégis gyakran megtörténik, hogy zsidó ifjunktásoknak képességeik és szorgalmuk ellenére háttérbe szorítanak és rosszul kezelnek. Olyan szállásokba helyezik őket, amelyekben szenny és piszok uralkodik, azonfelül éheztetik őket és nem adnak tüzelőanyagot számunkra. Olyan helyekre állítják őket, ahol teljességgel lehetetlen számukra a szakmájukban való továbbképzés. Cheliabinsk városában egy Krawsow nevű zsidó ifjunktást egy Smolina nevű munkásnő, aki aktív tagja a kommunista pártnak, antiszemita kirohanásokkal szidalmazta. Jelen volt a gyártitkár, aki maga is öntudatos kommunistának és internacionalistának vallja magát és nyugodtan hallgatta az antiszemita szidalmakat.

Ugyanebben az üzemben Alesinski zsidó munkást egy Balladin nevű kommunista tetteleg inzultált. A kommu-

nista munkások egyáltalában nem törődtek az esettel. A város egyik újságja leleplezte ezeket az anomáliákat. Mindazonáltal semmi sem történt az antiszemitizmus megszüntetésére. Mint hogy a hatóságok ilyen nemtörődomséggel viselkedtek a zsidókkal szemben, a munkásság egy csoportja a felbátorodott és egy este ittas állapotban betörték a zsidó munkások hálótermébe és kalapáccsokkal rohanták meg az alkumból feltápaszkodó zsidó munkásokat. Krawsow, Steklow és Swerdlina zsidó munkásokat súlyosan megbesebítették. A dolgok ilyen elfajulása után végre a hatóságok is megmozdultak és a kommunista párt erre a célra bizottságot küldött ki Cheliabinszkba.

Más a helyzet Moszkvában. Itt egy alkalommal, amikor egy Stoliarow nevű zsidó munkást megtámadtak, a gyárakban tiltakozó mitingeket tartottak, melyeken követelték a zsidó munkáért való elégtételt. Az eset előzménye az volt, hogy Stoliarow, aki a gyár tűzoltó brigádjának tagja, egyik ülésen élesen támadta a fegyelmetlenséget, amely az „Elektro Zavod” gyárban elharapozott. A beszéd után Poluschin és Netschajev nevű munkások lázító antiszemita beszédeket tartottak Stoliarow ellen. Amikor Stoliarow a gyűlés végén bement a garázsba, megrohanták és egy szekercével súlyosan megbesebítették. A rendőrség az egyik tettest letartóztatta. Az eset Moszkvában kinos feltűnést keltett és a szovjetkormány egyik rendeletében a legszigorubb büntetések kilátásba helyezésével figyelmeztette a munkásokat, hogy tartózkodjanak mindenféle antiszemita agitációtól.

James de Rothschild nem vállalja a Jewish Agency elnökségét?

Palesztina kérdése a kereskedelmi kamarák nemzetközi kongresszusa előtt

Varsó, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A cionista világkongresszus napjának közeledtével egyre élelkebben foglalkoztatja a cionista köröket az a kérdés, hogy ki fogja átvenni Weizmann Chajim örökét. Tegnap számban megírtuk, hogy Weizmann semmiesetre se meghajlandó az elnökséget vállalni, ezzel szemben igyekezett odahatni, hogy báró James de Rothschild vegye át a Jewish Agency irányítását.

Rothschild nem vállalja az elnökséget?

A varsói „Haint” című jiddis napilap értesülése szerint Weizman ebben az irányban Edmond de Rothschild bárával, James Rothschild apjával folytatott beható megbeszéléseket. Annak-

idején James de Rothschild nem akarta az elnökséget vállalni és maga helyett lord Melchettet javasolta a Jewish Agency élére. Most Weizmann azt szerte volna, hogy a kongresszuson koalíciós vezetőséget válasszanak, amelynek élére James Rothschild és Herbert Samuel álljanak.

Ezzel szemben James Rothschild a Zsidó Távirati Iroda munkatársa előtt kategorikusan cáfolta, mintha szándékában állott volna a cionista szervezet elnökségét átvenni. A fiatal Rothschild kijelentette, hogy még nem tette megfontolás tárgyává az ezzel kapcsolatosan neki tett ajánlatokat.

Nincs munkanélküliség Palesztinában

Washington, május 16. A kereske-

Figyelem! Figyelem!

mert szenzációt keltők a

Rottmann és Nagy cég

kézimunka, rövidáru, csipke, harisnya és gyermek-zoknik arai:

Gobelin párnák már . . . 50 L feljebb
Gobelin képek már . . . 15 L feljebb
Mozaik és kelim párnák 50 L feljebb
Mozaik és kelim abrosok 500 L feljebb
Csipkék 3 L feljebb
Cérna flor harisnya tar-

tós 60 L feljebb
Tiszta selyem harisnya 110 L feljebb
Valódi bemberg harisnya 135 L feljebb
Tiszta cérna férfi zoknik 35 L feljebb

Konyha garnitúrák, perzsa hárászok, felvető fonalak, kézimunka anyagok és rövidáruk legelőnyösebb beszerzési forrása.

Rottmann és Nagy volt „Gobelin”

Uj helyiség:

WESSELYI MIKLÓS UCCA 11/A.

(Platsintár testvérek mellett.)

Bevásárlás takarékosági könyves-

kére is.

delmi kamarák nemzetközi kongresszusának utolsó ülésén egy héber nyelvű memorandumot olvastak fel, amelyet Nachum Lipschitz, a palesztinai iparosok szövetségének végrehajtó bizottsági tagja küldött be. A memorandum rámutat arra, hogy Palesztina az egyetlen ország, amely háborus tartozásait teljesen kiegyenlítette. A zsidó bevándorlók által az országba hozott tőke, valamint a cionista szervezetek által az újjáépítési mű rendelkezésére bocsátott eszközök révén a munkanélküliség problémája távolról sem öltött olyan méreteket, mint más országokban.

Jeruzsálem, május 16. A Jeruzsálemben megjelenő Haarec című napilap most kommentálja a Jewish Agency és a kormány megbízottak közötti tárgyalások abbahagyását.

„Az hisszük, írja az idézett újság, hogy az Agency képviselőinek megelégedéséről alig lehet szó. A mi képviselőink nem elég naivak, hogy ne lássák előre, hogy miután a Macdonald-level elméleti előzeteseket jelentett a zsidókkal szemben, most már reális koncessziókat kell tenni az araboknak. Már előre is nyugtalanok voltunk a Macdonald-level nagyon is bizonytalan megállapításai tekintetében a földkérdés körül. Ennél is fontosabb azonban más valami. Az angol diplomácia jól ért ahhoz, hogyan lehet a legegyszerűbb megállapításokat is értelműből kicsavarni. Hogy mennyire nem hajlandók az angolok még ünnepélyes ígéretek is teljesíteni, erre legjobb bizonyíték a palesztinai közigazgatásnak az utóbbi hónapokban tanúsított magatartása. Ez az adminisztráció semmi egyébbel sem járult a Macdonald-level politikájának megvalósításához, minthogy a levelet a Fehér Könyvvel együtt elküldte a vezetőbizottságoknak, azzal a felszólítással, hogy a jövőben ehhez tartás magukat. A tisztviselő természetesen ezt nem tekintti egyébként, mint szelíd óhajnak. Mire ugy a levelet, mint a Fehér Könyvet behelyezi a Macdonald-level után a nemzeti otthon érdekében megindul a kormányzati akcióknak egy pozitív korszaka. Ennek azonban az lett volna az előfeltétele, hogy Anglia nemzetközi kötelezettségeinek tegyen eleget, nem pedig az, hogy politikájának alapjául az arab vezetők akaratát vegye.”

A Haam azt írja, hogy a Jewish Agency újabb vereséget szenvedett és a Macdonald-level feletti diadal teljesen indokolatlan. A revizionisták mindig is azt az álláspontot képviselték, hogy a cionista részről nem szabad tanácskozáskorban résztvenni, mindaddig, amíg lord Passfield áll a Gyarmatügyi Hivatal élén.

Tiszta vér — tiszta bőr

Vértisztításra ne használjon kenőcsféléket, hanem tartson alapos kurát Prof. Dr. Páter vértisztító teájával. Úgyeljen arra, hogy felnőttek és kis gyermekek részére külön-külön keverék készült. Középszkolai korban lévő leányok és fiúk a felnőttek részére összeállított keveréket használják az eredeti csomagoláshoz mellékelt használati utasítás szerint. Prof. Dr. Páter vértisztító teája megszüntet patánást (Aene vulgaris), bőrsömört, hajtóvart, vart, hólyagot, a bőrmirigyek elgennyesedését, fiatalokruak bőrkütséit, skrofulát, ezezmát, erős vér okozta orrvörösséget, bőrvizke- tegséget. Ezen tea nagyrabecsült háziser, melyet családok egymásnak szivesen ajánlanak. Prof. Dr. Páter vértisztító teája megyszék helyek gyógyszerárban és drogeriáiban azonnal kapható, ahol nem lenne, ott a gyógyszerész kifejezett kívánságra néhány napon belül beszerzi az eredeti csomagolást. Minden eredeti csomagoláson a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Levelezőlap utján a tea „Csillag” gyógyszerár, Brasov, Hosszu ucca 5. sz. alatti lerakattól rendelhető. Nagyban lerakat: „STANDAR” Drogeria, Bucuresti, I.

Kevés pénzért jó árut vásároljon szövetraktárunkban:

Szövetvásárlás bizalom dolga!

SCHWARCZ JENŐ UTÓDÁNÁL, CLUJ

Strada Regina Maria 14.

HI
Az UJ KELET a
bánsági zsi
Főszerkesztő:
Felelős szerkes
Bukaresti
Hátszeg Ernő,
Cikkeinek utánn
megjelölésév

— A prágai ör
resszus. Prágából
táción házban ma
cesehszlovákiai órá
és ezüstművesek
több mint 500 de
tározatot fogadtak
nekelőtt azt követ
készítményeket a
óráok, ékszeresze
tek adhasanak e
személyek a cikke
Továbbá azt követ
óraművek gyártás
szenteljenek. A re
forgalmi adó pau
adó leszállítását k
propaganda-bizotts
vájának a hazai te

— Toscaninit
Bolognából jelent
varta meg a világ
szereplését csütör
nak folyamán kije
nak, hogy a hangy
himmuszt és a fas
landó eldirigálni,
nak szorosan a h
hoz. A kijelentés
ban és Toscaninit
senyterembe ivék
senylátogat kérdő
te. Az incidens ú
nult végig a váro
énekelve, a hangy
radt.

— A feleség, az
a család bolgorszá
könyveiben birke
gondiaival, játszva
az erőt, egészsége
rendszeresen hasz

— Kísérleti lab
Londonban. London
főváros egyik nyu
gozó kazántisztító
ratóriumában suly
tént. A gyár vegye
előállításával kísé
vegyszerek felbör
gvészt a légnvoma
A robbanás nemes
rendezését rongá
uceai iárokelt
könyveiben megész
az egész laborató
azonban rövidesen

VESSE JÓ
Minden hirdetés
KALAP - KIRALY
Sokat te
Kalap
PIATA U

— A walesi he
rikai férdfidvatnak
A walesi hercegg
Hosszu delamerika
ta az angol trón
gol férdfidvat irán
leplezetlen keserüs
a walesi herceg
amerikaiasodott.
A walesi herceg
érkeztek, megütö
férfiszabók és az
A walesi odáig
lény nélkül jár
övet visel. Szöglet
ami a legszörnyűb
visel. Mindehhez
hordott, mig Dél-
liában ugy tudják
most már megma
dési módnál (a p
ve). Az előkelő a
vetették az ameri
szögletes vállat,
a nadrágszíjat. M
nek” követni a w
után az előkelő
már mindenütt á
döket és a nadrág

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utannomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— A prágai óras- és ékeszerész-kongresszus. Prágából jelentik: A reprezentációs házbán ma délelőtt tartották meg a csehszlovákiai órasok, ékszerészek, arany- és ezüstművesek kongresszusát, amelyen több mint 500 delegátus jelent meg. Határozatot fogadtak el, amelyben mindenekelőtt azt követelik, hogy a márkás készítményeket a belföldi piacon kizárólag órasok, ékszerészek és jogosult szaküzletek adhassanak el s arra jogosulatlan személyek a cikkeket ne árúsihassák. Továbbá azt követelik, hogy a gyárak az óraművek gyártásánál nagyobb figyelmet szenteljenek. A rezolúcióban azonkívül a forgalmi adó pauszálását és a luxusadó leszállítását követelik s egy országos propaganda-bizottság megalakítását kívánják a hazai termelés propagálására.

— Toscaninit inzultálták Bolognában. Bolognából jelentik: Kinos incidens zavarta meg a világhírű Toscanini vendégszereplését csütörtökön este. Toscanini a nap folyamán kijelentette impresszáriójának, hogy a hangversenye előtt a nemzeti himnusz és a fasizta indulót nem hajlandó eldírálgni, mert azok nem tartoznak szorosan a hangverseny programjához. A kijelentést elhíresztelték a városban és Toscaninit este, mikor a hangversenyterembe igyekezett, egyik hangversenyelőadó kérdőre vonta, majd arculütötte. Az incidens után tüntető menet vonult végig a városon hazafias dalokat énekelve, a hangverseny azonban elmaradt.

— A feleség, az anva egészségétől függ a család boldogsága és öröme. Minden nő könnyebben bírkózik meg a háztartás gondjaival, játszva végzi el feladatát, ha az erőt, egészséget jelentő Ovomaltine-t rendszeresen használja.

— Kísérleti laboratórium robbant fel Londonban. Londonból jelentik: Az angol főváros egyik nyugati városrészében dolgozó kazántisztítógyár kísérleti laboratóriumában súlyos szerencsétlenség történt. A gyár vegyszerei újfajta tisztítószer előállításával kísérleteztek, miközben a vegyszerek felrobbantak és az egyik vegyszert a légnyomás kidobta az ablakon. A robbanás nemesak a helyiséget és berendezését rongálta meg, hanem több uccai iárokelt is földhözvágott, akik könnyebben megsérültek. A robbanás után az egész laboratórium lángborult, ezt azonban rövidesen elfojtották.

VÉSSE JÓL A FEJÉBE!
 Minden hirdetésnél jobban beszélnek a **KALAP-KIRÁLY** olcsó jubilaris árai. Sokat takarít meg a

Kalap Király-nál
 PIATA UNIRII No. 24.

— A walesi herceg behódolt az amerikai férfidivatnak. Londonból jelentik: A walesi herceggel nagy bajok vannak. Hosszu délamerikai utazása megváltoztatta az angol trón várományosát és az angol férfidivat irányítóját. Az angol lapok leplezetlen keserűséggel írják arról, hogy a walesi herceg öltözködése teljesen el-amerikaiasodott. Azok a fényképek, amelyek a walesi hercegről Dél-Amerikából érkeztek, megütöztették az angol férfiszabók és az elegáns férfiak körében. A walesi odáig „vetemedett”, hogy mellény nélkül jár és nadrágtartó helyett övet visel. Szögletes a ruhája válla és — ami a legszörnyűbb — csokornyakkendőt visel. Mindehhez még panamakalapot is hordott, míg Dél-Amerikában járt. Angliában úgy tudják, hogy a walesi herceg most már megmarad ennél az öltözködési módnál (a panamakalaptól eltekintve). Az előkelő angolok mindaddig megvetették az amerikai csokornyakkendőt, a szögletes vállat, a mellénytelenséget és a nadrágszíjat. Most azonban „kénytelek” követni a walesi herceget. Így azután az előkelő férfidivatru üzletekben már mindenütt árulják a csokornyakkendőket és a nadrágszíjakat.

Morfinista nő holttestét találták meg egy bukaresti erőd mellett

A fővárosban a kábítószeresek újabb elterjedésétől tartanak

Bucuresti-Bukarest, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Rendkívül rejtélyes bűntényre bukkantak tegnap a főváros határában a csendőrség emberei. A *Căteļu* erődöt környező ültetvényeken egy 25—30 éves nőt találtak, aki egy bokor mellett eszméletlenül feküdt. A rendőrök a feltűnően szép, szőke, elegánsan öltözött, holt-sápadt nőt hiába is akarták életre keltetni, az olyan mély eszméletlenségben feküdt, hogy a csendőrök költögetésére és az első segélynyújtásra nem reagált. Tüzetesebb helyszíni szemle után a földön kis dobozt pillantottak meg a csendőrök, amelyben orvosságot tartalmazó fiolák voltak, egy orvosi lámpát, valamint egy rendkívül átható

szagu folyadékot tartalmazó üvegcsekét. A csendőrök az asszonyt a dobozzal és üvegcsekével együtt beszállították a Principesa Elena-kórházba, ahol azonban pár óra múlva kiszervezték.

Az orvosok megállapították, hogy a dobozban olyan mennyiségű morfium van, amely csak törvénytelen uton kerülhet forgalomba. Az is kiderült, hogy a nő, akinek személyazonosságát nem állapíthatták meg, nagyobb mennyiségű morfiumot vett be. A fővárosi hatóságok széleskörű nyomozást indítottak annak megállapítására, hogy vajon nem-e újult fel Bukarestben a kábítószeresek az a kultusza, amely három évvel ezelőtt hetekig tartotta izgalomban a főváros közvéleményét.

— Felhívás a WIZO tagjaihoz. Felkérjük a hölgyeket, hogy az Aradon 23—24-én megtartandó WIZO-bazárra szánt ajándék tárgyakat legkésőbb hétfőn estig Neuburger Nándorné Unió u. 10. sz. címre beküldeni sziveskedjenek, hogy azok elküldése kedden megtörténhessen. A kolozsvári WIZO vezetősége.

— Bünteni a német bíróság a diákmenzúrát. Berlinből jelentik: A berlini tartományi bíróság három-három hónapi fegyházra ítélte két diákot, akik a szokásos diákmenzura alkalmával súlyosan megsebesítették egymást. A bíróság egyben kimondta, hogy a diákmenzúrát a jövőben halálos fegyverrel elkövetett párbajnak fogja tekinteni.

— Párizsi vaknő című 12 felv. társadalmi dráma kerül vetítésre az Építőmunkás-Ottthon mozgóban vasárnap fél 4 és fél 7 órai kezdettel. Hétfőn, szerdán 7—9 és fél óráig. Csütörtökön 3 és 6 órai kezdettel. Az előadásokat pontosan kezdődnek.

URAK!

Egy zefir ing két gallérral selyem nyakkendővel	195	Lei
Egy angol oxford ing két gallérral	250	Lei
Egy angol oxford sport ing nyakkendővel	250	Lei

SZABÓ JENŐ
 divat nagyáruházában, CLUJ

— A világ pozitív eredményeket vár az exportállamok londoni konferenciájától. Genfből jelentik: A Journal de Geneve cikke hangoztatja, hogy az exportállamok londoni konferenciájától a világ pozitív eredményeket vár. Az érdekelt államoknak végre is be kell látniuk a megoldás s megegyezés szükségességét s remélhetően részletkérdésekben is egyöntetű álláspontra fognak jutni a konferencián.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kellemes emésztést hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A zsidó Samoiloivics a Zeppelin észak-sarki expedíciójának egyik vezetője. Londonból jelentik: A Daily Express jelentése szerint Samoiloivics professzor, aki mint ismeretes, annakidején a Krasszin nevű jégtörőt vezette a Nobile szerencsétlenül járt tagjai felkutatására, dr. Eckenreellyel együtt fogja vezetni a Zeppelin legközelebbi észak-sarki útjára. Az ut célja ezuttal az, hogy lehetőleg összeköttetést szerezzenek Sir Hubert Wilkins Nautilius II. nevű tengeraltjárójával. A Zeppelin negyvenketten vesznek részt németek, angolok, amerikaiak és oroszok. Samoiloivics, aki megtalálta 1928-ban az Itália-expedíció tagjait, zsidó származású világhírű geográfus, aki 1905-ben a pogromok alkalmával egy zsidó védőcsapatot szervezett meg. A kevés zsidók egyike, akiket a szovjet cionista meggyőződése ellenére is megtartott állásában. Samoiloivics a moszkvai egyetem tanára.

— Rosszabbodás állott be Snowden állapotában. Londonból jelentik: A Daily Express szerint Snowden állapotában új rosszabbodás állott be. A kincstári kancellárnak legalább három hónapi pihenőre lenne szüksége, akkor talán szó lehetne egészsége helyreállításáról.

Ne mulassza el megnézni
Sylvester Schaeffer
 mai bucsufellépéseit.
 Világszenzáció!

— Nyomában van a budapesti rendőrség a Leszámitoló Bank fiókjánál elkövetett rablási kísérlet tettesének. Budapestről jelentik: A Soroksári uton gazdátlan autót találtak, melynek jelzése Bp. 28-254 s melyet Munklauser Ödön Jenő budapesti kereskedőtől loptak el ismeretlen tettesek néhány nappal ezelőtt. A safförülési alatt revolvergolyók patronjait találták, amelyeknek kalibere megfelel a Leszámitoló Bank fiókjánál elkövetett rablási kísérletnél visszahagyott patronoknak. Rendőri bizottság a gépkocsin található ujjlenyomatokat daktiloszkóppal vizsgálta. Remélik, hogy ezen az uton meg tudják állapítani a tettesek kilétét.

— A csikágói tőzsdén nagyobb kereslet mutatkozott buza iránt. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok északi és északnyugati területein uralkodó szárazság miatt a csikágói gabonátőzsdén nagyobb kereslet mutatkozott buza iránt.

— A kínai nemzetgyűlés elfogadta az új alkotmánytervezetet. Nankingből jelentik: Kína alkotmányozó nemzetgyűlése Csang Kai Sek marsall intencióinak megfelelően elfogadta az új alkotmányt. Eszerint az államforma köztársaság, a főváros Nanking marad.

— Vasárnap hirdetik ki az egyiptomi választások eredményét. Londonból jelentik: Az egyiptomi választások eredményét vasárnap hirdetik ki. Kairóban uccai harcok voltak ellenzéki választók és a karmhatalom között, melyeknek során 20 ember életét vesztette és 40 súlyos sebesülés történt.

PÜNKÖSDRE fehérneműt, kalapot csak jót vegyen. Keresse fel okvetlen a **Kalap Király**
 PIATA UNIRII No. 24.
 jubilaris vásárát. Hallatlanul mélyen leszállított árai.

— Lloyd George szerint a liberálisoknak meg kell akadályozniuk a konzervatívok uralomra kerülését. Londonból jelentik: Lloyd George a liberálisok gyűlésén azt az álláspontot képviselte, hogy pártjának meg kell akadályoznia a konzervatívok újabb uralomra jutását. A párt több sége honorálta a volt angol miniszterelnök állásfoglalását.

— Spanyolországban helyreállott a rend. Madridból jelentik: A kormány kommunikéje szerint az országban jelentéktelen incidensektől eltekintve helyreállott a rend. Ugyancsak madridi jelentés szerint a nuncius átadta a kormánynak a Vatikán tiltakozó jegyzékét templomok és kolostorok kifosztása és felgyújtása ügyében. A jegyzék szerint összesen 105 templom és kolostor semmisült meg a legutóbbi egyházellenes zavargások alkalmával.

NAPROL-NAPRA

A keletafrikai Nairoiban repülőszerecsenstélenégnél életét vesztette Hatton angol pilóta, aki a walesi herceg afrikai légi útján azt a gépet vezette, amelyen a trónörökös ült.

Locarnóban Bernard Shaw elnöklete alatt nemzetközi állatvédelmi kongresszust tartottak, amely elhatározta, hogy a Népszövetséget felkéri, hogy kezdeményezzen nemzetközi megegyezést az állatok védelme érdekében, amely az állatoknak élve való boncolását, a vivisekciót is tiltja el.

Most kerül aukcióra a leghíresebb orosz magánkégyűjtemény, a Sztraganov féle képtár, amelyben több Van Dyck és Rembrandt kép is van. Az aukción a legnagyobb árat Van Dyck kettős önarcképeért érték el, amelyet egy amszterdami képkereskedő vett meg körülbelül hétélmillió dinárnak megfelelő összegért. A képtárat a szovjet árvereztetete el, noha Serbatov hercegnő, aki született Sztraganov grófnő, tiltakozott az árverés ellen.

Londonban bemutatták egy kétkezes gépkocsi modelljét, amely a motorkegypár olcsóságát az autó kényelmével egyesíti magában.

Pataky Kálmán, a bécsi opera egyik tenoristája az Ein Nacht in Venedig előadása közben rosszul lett, úgyhogy szerepét nem tudta végigvinni. Az opera igazgatója egy hónapi betegszabadságot adott a tenoristának, aki elutazott Karlsbadba kurára.

A párizsi obszervatóriumban a napokban új órát szereltek fel, amely a francia főváros lakosságának nagy érdeklődését váltotta ki. Az óra egy szellemesen megkonstruált szerkezet segítségével gramofonlemezek felhasználásával minden negyedórán szavakkal mondja el a pontos időt. Az óra ezenkívül összeköttetésben van a párizsi telefonhálózattal, úgy, hogy a telefonelőfizetők minden negyedórán meghallgathatják az idő bemonadást.

P. L. Wingo texasi ember világkörűli gyalogsétára indult, amelyet hátrólva akar megtenni. A gyalogló megérkezett az oklahomai Mac Alisterbe, ahonnan folytatja útját Newyork felé. Wingo menet közben peirszkópott tart maga előtt s ezen át figyeli a tájat.

— Oroszország 1930—31-es buzaexportja. Londonból jelentik: Oroszország az 1930—31. gazdasági évben 37 millió méter mázsa búzát és rozst és 3 millió méter mázsa árpat exportált.

— Angol pénzügyi körökben felvetik a konverzió szükségességét. Londonból jelentik: A Financial News valószínűnek tartja, hogy angol pénzügyi körök a bankamatlábesökkentés folytán fel fogják vetni az angol konverzió szükségességét. Úgy vélik, hogy a bankrátaleszállítás után idegen országok kibocsátásai kedvezőbb talajra fognak találni Angliában. A magánpiac két százalék alatti eszkömmel dolgozik.

HICKMANN'S: GEOGRAPHISCH-STATISTISCHER UNIVERSAL-ATLAS 931. 100 színes tábla, 96 old. szöveg, vászonkötés 480 lej. Lepage könyvkereskedés. Kolozsvár utánvéttel küldi. Kérjen ingyen könyvjegyzékeket.

Prima minőségű nyári konyhafa

kapható a **FISCHER-fatelepen**

mázsája **55 lej** hazaszállítva
Telefón: 1300

SPORT

**Ma:
Universitate—România
Haggibbor—KAC**

Cluj-Kolozsvár, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap a kolozsvári futbalszezon legizgalmasabb bajnoki mérkőzése játszódik le. A bajnokság élén haladó Universitatea méri össze erejét bajnoki mérkőzés keretében egyetlen számottevő ellenfelével, a Romániával. A Romania annak ellenére, hogy játékosainak nagyrésze az U-ba lépett át, meglepően szép eredményeket ért el a szezonban és különösen a nemzetközi meccseken szép sikerrel szerepelt. Rendkívül szép meccsre van kilátás tehát vasárnap. Az U a profijelölt Sepi és Deheleanu nélkül is jelentékeny játékerőt képvisel, de a csapatnak erős ellenfele lesz a Romania, mely legjobb felállításával veszi fel a küzdelmet a bajnokcsapat ellen.

A derbyt a Haggibbor—KAC meccse előzi meg, mely a bajnoki tabella kialakulására bir fontossággal. A két régi rivális találkozása ma is izgalmas, szép játékot jelent, mert ugy a Haggibbor, mint a KAC legjobb for máját játsza ki ezeken a meccseken.

A bajnoki tabella élén most az Universitatea halad 7 lejátszott meccsel, 13 ponttal. A Romania csak 5 mérkőzést játszott le és 9 pontja van. Így amennyiben a Romania a meccset megnyeri és az U további két pontot veszít, a Romania kerülhet a lista élére. A harmadik helyen a KMSC áll 4 ponttal, míg az utolsó helyeket a KAC és Haggibbor foglalják el, két-két ponttal és a KAC jobb gólaránnyal. A vasárnap két derby meccs tehát egyszerre megváltoztathatja a bajnoki tabella állását.

A budapesti Nemzeti Kolozsváron. A jövő héten kezdődő keresztény ünnepekre ismét nemzetközi attrakciója lesz Kolozsvárnak. A Nemzeti jóképességű csapatát látják vendégül a kolozsvári csapatok, melyek a Bástya és a Kispest ellen elért szép eredmények után egyenlő ellenfélként mérhetik össze erejüket a Nemzetivel is. Az ünnep elsőnapján a Romania játszik a Nemzetivel, a másodnapin pedig még nincs megállapítva.

Ma játszzák az alkerületi döntőt Szamosújváron. Ma a Szamos-alkerület bajnoka, a Sparta, a tordai alkerület győztesével, a Sticlavall méri össze erejét. A mérkőzésre Fövényi bíró delegálta a bíró szövetség. A meccs győztese május 21-én a kolozsvári bajnokkal mérkőzik, program szerint.

Szerdán kezdődik a KKASE nemzetközi boxversenye. A KKASE szerdától kezdődő nemzetközi boxversenyt rendez a Budapesti Vasutasok boxolóegyesületének részvételével. A versenyen szép küzdelmekre van kilátás.

Ujra két ponthoz jutott a Romania. Emlékeztet, hogy a KMSC 3:1 arányban győzött a Romania fölött a tavaszi fordulóban. A Romania megővta a versenyt, mert a KMSC-ben Bindász is szerepelt, akinek igazolása nem volt rendben. A Liga a meccset megsemmisítette a Romania javára irta. 0:0 gólaránnyal, a két bajnoki pontot.

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint

Egy pohár rendes világos sör 8 Lej

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izzák Arnold novellái és elbeszélései

Ara 80 lej

KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

KÖZGAZDASÁG

A Sfatul Negustoresc a választások elhalasztását kéri az uralkodótól

Hogy az egész ország területén önálló listákat nyújthasson be

Bucuresti-Bukarest, május 16. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány többek között a kereskedők tanácsának is felajánlott tiz mandátumot, mert Jorga professzor emlékeztetesen azt szerette volna, hogy az új parlament hatvan százalékban az érdekképviseletek reprezentánsaiból tevődik össze. A Sfatul Negustoresc központi szövetsége a felajánlott tiz helyet el is fogadta, utólag azonban a kormány értesítette a kereskedőket, hogy nem óhajtja fenntartani a kartellt.

A kereskedők tanácsának országos szövetsége erre rendkívüli gyűlést hívott egybe. Az ülésen éles kifakadások hangzottak el a kormány ellen, amely heteken keresztül hitegette a kereskedőket s olyan időpontban közölte velük a kartell felbontását, midőn esetleges új tárgyalások kezdeményezésére már nem maradt idő.

Elhatározták, hogy táviratot menesztenek az uralkodóhoz, amelyben elmondják a megegyezés történetét, tiltakozásukat

fejezik ki a kartell felmondása ellen és kéri az uralkodót, hogy halasztassa el tizenöt nappal a választásokat. Ez alatt az idő alatt a Sfatul Negustoresc országos szövetsége gondoskodhatna arról, hogy önálló listákat terjesszen be az egész ország területén. A távirat kifejti, hogy most, midőn a nemzetgazdaság oly súlyos helyzetben van, feltétlenül szükség van arra, hogy a gazdasági rétegek képviselői résztvehessenek az ország szanalásában.

Ezenkívül Jorgának és Argetoianunak ugyancsak menesztett a Sfatul Negustoresc egy-egy táviratot. A Sfatul Negustoresc csodálkozásának ad kifejezést afelett, hogy Jorga, aki egész életén át az adott szó megtartásának embere volt, hogyan járulhatott hozzá a megegyezés felbontásához. Az Argetoianuhoz intézett távirat felhívja a belügyminiszter figyelmét arra, hogy az egyezés felbontása súlyos kiábrándulást fog az ország kereskedői körében okozni.

Színház—Mozi

Marokkó

Filmbemutató a kolozsvári Román Operában. Lázás érdeklődés és apróbb rendezési hibák előzték meg a kolozsvári Román Opera filmszínházának premierjét, amelyen a Paramount gyár egyik erősen beharangozott műve, a Marokkó szerepelt, Marlein Dietrich-el a főszerepben. A Marokkó kétségkívül figyelemre méltó és sikerült alkotás. Márcsak azért is megérdemel egy alaposabb analízist, mert érdekesen mutatja a hangos és beszélő filmek új irányát. Kolozsvárra az utóbbi hónapokban ugyszólvár egyéb sem került, mint a német filmipar különböző operett alkotásai, amelyek kiállításukban igen tetszetősek lehetnek s zenéjük kétségkívül vonzó és népszerű volt, a kényesebb igényeket és a kényesebb izlést azonban ez a külső hatásokra beállítottág nem elégithette ki. A hangosfilmtől többet vártak s egyebet is vártak az emberek.

A Marokkó izeltőt ad a hangosfilm új irányából. Abból az irányból, amely ma már teljesen dominálja az amerikai filmszínházakat. Ennek a filmnek ugyanis alig van külső cselekménye s ami van, az is banális. A sulypont ugyanis a belső történetre pszichológiai momentumokra van beállítva. A főszereplők valamennyien erősen és jellegzetesen megrajzolt karakter figurák, a háttérben pedig a hirhedt francia idegen légió és a bretli csillagok, a nők idegen légiójának szomorú élete zajlik.

A főszereplő: Marleen Dietrich néhol grétegarbó. Néhány jelenetben azonban megdöbbentő emberi mélységeket hoz a felszínre játékának drámai kifejező ereje. Feltétlen megérdemli a helyet, amelyet kiharcolt magának, mert ha nem is oly eredeti, de mélyebb és emberibb, mint svéd vetélytársnője. Partnere: Adolf Menjou a flegmatikus légionista szerepében a férfiúi fölényt mintázta meg, zamatos realizmussal.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Vasárnap d. e. 11: Chaplin a kabaréban. (Helyárak 10 és 15 lej.)

Vasárnap d. u. 3 és 5 órakor: A véres szüret. (A világ egyik legnagyobb filmje, Dolores del Rio, Edmund Lowe és Mac Langlen fellépésével, 10 és 20 lejes helyárak.)

Este 7 és 9 órakor: Grandiózus kettős műsor: I. A véres szüret. II. Sylvester Schaeffer artistakirály és Lilly Krüger berlini primaballerina bucsufel lépése. 20, 40, 60, 80 lejes helyárak.

Hétfőn: A véres szüret. (A legnagyobb, legmegrendítőbb dráma: a nagy háboru utóéletéről nagyszabásu filmje, Dolores del Rio, Edmund Lowe, Victor Mac Langlen fellépésével.)

Kedd: A véres szüret.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Vasárnap, május 17.

Bukarest. 10.15: Gyermekekora. 10.30: Vallásos olvasmányok. 19.30: Zenei szemle. 21: Liszt hangv. 22: Beszélő ujság.

Budapest. 9: Ujsághirek, kozmetika. — 10: Egyházi zene. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, majd az Operaház zenekari hangv. Wagner, Puccini, D'Albert, Goldmark művei. 1: Szoborleplezési ünnepély. Utána: Rádiókrónika. 2: Grammfónhangv. 3: Rádióélet játszóórja. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadása. 4: Rádió Szabadegyetem. Majd hangv. 6.30: II. Rákóczi Ferenc hedserege. — 7: Nótadélután. 8.20: Vigjáték. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd cigány zene.

Bécs. 19.15: Norvég dalok. — 21.10: Zenekar.

Berlin. 20: Vigopera.

Breslau. 20: Harmóniumhangv.

Lipscse. 20: Operett.

Varsó, Kattowic, Poznan. 23: Könnyű és tánczene.

Milánó. 20.45: Opera.

Róma. 20.40: Operett.

Osló. 19.30: Grieg zene.

Toulouse. 18: Szimfónikus zene.

Prága. 22.25: Jazz.

Pozsony. 18.25: Grammfón.

Hétfő, május 18.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Hírek.

17: Időjelzés, hírek. 19: Grammfón. —

19.30: Német lecke. 20: Beethoven műveiből. 20.30: Előadás. 21.15: Zongorahangv.

21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. —

12.30: Hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Novellák. 5.25: Cigány zene. 6.25: Német nyelvoktatás. 7: Magyar hadifogoly. 7.30: Mándits szalonzenekar. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd grammfónhangv.

Bécs. 20: Mahler szímf.

Berlin. 20: Népszerű zene.

Langenberg. 20: Zenekari hangv.

Lipscse. 23: Grammfón.

Varsó, Kattowic, Poznan. 20.30: Operett.

Milánó. 21.40: Kamarazene.
Róma. 20.40: Vegyeshangv.
Prága. 20.30: Havaji gitártrió. 21: Romantikus dal.
Pozsony. 16.30: Rádiózenekar.
Kassa. 21: Dalest. Mozart, Puccini, Gounod, verdi művei.
Belgrád. 20: Női dalegyelet.
Stockholm. 23: Jazz.

Primária Municipiului Cluj.
Nr. 8380—1931.

ANUNȚ

Municipiul Cluj, publică a doua licitație cu oferte în scris închise si sigilate pentru vânzarea imobilului său de sub Nr. top. 9957—4 din str. Nr. 821 compus din un teritoriu de cca. 1733 m². pe care se află construită o clădire din cărămidă cu 3 camere si bucătărie, 1. antreu si 1. pivniță.

Licitatia se va tinea în conformitate cu art. 88—110 din legea Contabilității publice în ziua de 18 Iunie 1931 orele 11 a. m. inaintea Comisiei de licitații sala de sedință.

Odată cu predarea ofertelor lor, concurenții vor depune la mâna Presedintelui comisiei, o garanție provizorie în numerar sau efecte garantate de stat, egală cu 5% din suma oferită drept preț de cupărare.

Condițiunile de licitație se pot vedea în Biroul Serviciului economic.

Cluj, la 12 Mai 1931.
Primária Municipiului Cluj.

Apro hirdetések

ארט' כשר

étterem nyílik május 17-én Reg. Ferdinand 37. szám alatt. Elsőrendű házikost olcsó árban kihordásra is. Pontos kiszolgálás. Abonenseket felvezünk. Szíves pártfogást kér S. Deutsch.

Veszek 3 garnitura

משנית ששה סדרי
lehetnek ujak és jókarban levő használtak is, a fontos, hogy jó és olcsó legyen. Ajánlatok Kaszner Benjamin Dicosanmartin címre küldendők.

Bármilyen állást keres értelmes, egészséges, négy pogárit végzett, három nyelvet bíró megbízható fiatalember. Szíves ajánlatokat a kiadóba kérem.

Kézimunkában Fisch Böske kézimunkaszalonja vezet. Malom ucca 16.

Duplánsült gépíráskészítő: fűszer és élelmiszerüzletekben és a Wald pázsutasütőben Cluj, Str. T. Vladimirescu 17. (Volt Mikes Kelemen u.) Telefon 11-87 Vidékre utánvétellel szállítok. Friss sütés!

Mechanikus viz- és vilánszerelő, házmesteri vagy bármilyen állást keres szerény díjazással. Szíves megkeresést a kiadó továbbít.

Jómegjelenésű, agilis fiatalember textil- és cipőszakmában jártas, szerény fizetéssel, azonnalra felvétetik. Frank Emil divatruháza Reghin.

Kereskedősegéd vas, fűszer (üvegezéshez is irtó) állást keres. Cím: Szamos Hirlapirodába Szatmárra kérek.

Kitűnő kóser borok, 1 liter 14 és 16 lej, kapható Regele Ferdinand (v. Ferenc József ut) 43—45., volt Aranyas udvarán.

Jókarban levő perforáló gépet és lemezollót veszek. Cím: Mendelsohné, Papp u. 34 szám.

CINA elsőosztályu vegetáriánus étterem nyílik Str. Jorga (Jókai u.) 2. alatt május 17-én Dr. Horváth Jenőné vezetésével.

Mindennap frissen fejt kóser tehen és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt csecsemőtej kapható Schwartz Ignác né vegetáriánus éttermében. Reg. Ferdinand 10. szám.

XIV. EVF. Cluj—Kolozsvár május

Az Uj és b
Cikkeli forrás

Kéziratokat megőrzésükre

Ha az

hogya az erde egyetle zavarta sitse

ii Z pontosan

A Zsidó

Soha még az tekintett oly fe választások kime Nem az érdeklí hogy a kormány milyen arányban tositani magán sokon, — de érde lesz a zsidóság e próbájának kime

Minden zsidó el fogja-e érni a parlamentbe való szavazatszámot? van ugyanis azz volt az idő, ar rendelkezésére áll vezetőit minden módon építse ki s az urnák mögé a egyes zsidó választ

Holott ez a ké s az eredmény minden egyes zsidó a felelősséget, ar a választásokon azokra a követke a választás eredményeklik. A zsidóság az önálló zsidó list mert a zsidó lista megadhatni a le a zsidó érdekek szőlő nélkül a tö s hogy a zsidó p vedések, a zsidó don nyerjenek autentikus képvis a szempontból zsidónak tudnia sokkal kapcsol minden cseleked tozik nemcsak ön zsidó közösség s

A Zsidó Párt dolgozik a zsidó sán. A zsidóság v ban technikai o denkihez eljutni. sorok eljutnak, zsidó sors és a ményeseinek. L és a zsidóság ve hallgatva, neesa szembeni kötele eleget, amelyek választói igazolvá zsidó listára va nem ezenfelül fi den zsidót, aktiv jönnek, a zsidó k

Nincs sok vesz ajtókon kopogta A választás, am lesz a romániai z nak, öntudatának geinek. Nem egy szó a közlégó v